Tüstav Arşivi
Orhan SİLİER

GERÇEĞİN SESİ

DEVRİMCİ DÜŞÜNCEDE — DEVRİMCİ DAVRANIŞTA

Onbeş günde bir çıkar siyasî gazete ★ Yıl : 1 Sayı: 2 ★ 28 Ocak 1975 Fiatı: 100 kuruş

DEVRİMCİ GENÇLİĞE

Devrimci iki Üniversiteli gencimizin, faşist komandolar tarafından ardı ardına öldürülmesi; hepimizi üzdü, etkiledi ve Gençliğin haklı tepkisine sebep oldu. Böyle saldırı olayları karşısında; Devrimci gençliğin, meşru müdafaa ve demokratik direnme haklarını kullanmasının da gerekli olduğunu kabul ediyoruz.

Ancak, her türlü demokratik direniş ve mücadele biçiminin; İşçi Sınıfımızın devrimci mücadelesi doğrultusunda yürütülmesinin ve ona ters düşmemesinin de zorunlu olduğuna inanıyoruz.

BAŞYAZI

SINIF MÜCADELESİNDE DEVRİMCİ UYANIKLIK GEREKLİDİR.

Bugün yeryüzünde, Sosyalizmin kesin zaferi için sürdürülen Proletaryanın Enternasyonalist Mücadelesi günden güne gelişmekte ve yeni başarılar kazanmaktadır. Buna karşı ve orantılı olarak Emperyalist güçler de bu mücadelenin kesin zaferini geciktirebilmek için yeni metodlara başvurmakta, bunları geliştirmekte ve uygulamaktadırlar. Hepimizin bildiği gibi; emperyalist sınıflar ve güçler bu amaçla kullandıkları gizli istihbarat servislerini en ileri teknik ile donatmakta ve bu gizli örgütlere (kendi hükümetlerinin resmî tahsisatları dışında) büyük malî imkânlar da sağlamaktadırlar. Bu gizli örgütlerin ve ajanlarının, özellikle geri kalmış ve az gelişmiş ülkelerdeki ilerici hükümetlere ve bazı hallerde kendilerine bağlı hükümetlere karşı bile gerçekleştirdikleri darbeleri ve bu ülkelerdeki devrimci hareketlere karşı uyguladıkları vahşice terörleri hepimiz duymakta ve okumaktayız. Bu gizli örgütlerin en güçlüsü ve etkilisi olan CİA'ya ve onun insanlık dışı uygulamalarına karşı kendi ülkesindeki ve çeşitli ülkelerdeki halk oyunda tepkilerin başladığını ve gün geçtikçe daha da şiddetlendiğini yine hepimiz öğrenmekteyiz. Dünya halk oyunda ve özellikle Amerikan halk oyunda bu gizli örgüte karşı artan kin ve nefretin geçiştirilmesi ve hafifletilebilmesi için, yine Emperyalist güçler tarafından yeni bir takım aldatmacalara başvurulmaktadır. Amerikan Emperyalizminin kendi emrindeki basın ve kişiler tarafından CİA'ya karşı kampanya açılmakta, hakkında tahkikat yapmak üzere komiteler kurulmakta, Adliye Bakanlığı bile CİA'yı suçlamakta, hattâ CİA kendi kendini eleştirmektedir. Bunların hepsinin; CİA'ya karşı olan tepkilerin yatıştırılmasını ve (CİA'yı güya ıslah edip) aslında daha avantajlı şekilde faaliyetini sürdürmesini sağlamak için tezgâhlanmış aldatmaca ve oyunlar olduğu dikkatli gözlerden kaçmamaktadır. CİA'nın asıl gizli, önemli ve komplike çalışmaları ise katiyyen açıklanmamakta ve tam tersine bu gürültü ve patırtılardan istifade edilerek bir sis perdesi arkasında gizlenmektedir.

Türkiye'de de son zamanlarda bazı çevrelerin bu türden komplike ve neyi hedef aldığı kolaylıkla kestirilemeyen faaliyetlerine tanık olmaktayız. 12 Mart Operasyonunun asıl niteliğini saklamak için girişilen yayınlar, MHP'nin yeni taktikler uygulamaya kalkışması ve MHP liderinin politika sahnesindeki görevinin değişiklikler ve aşamalar göstermesi, Devrimci üniversite gençliğine karşı girişilen katliâm, Devrimci Hareket içindeki bazı karanlık kişilerin sözde birleştirici ve toparlayıcı amaçla yapıldığı iddia edilen girişimleri, İşçi Partisi enflâsyonu yaratma çabaları ve buna benzer olaylar; bize hepsinin tek bir merkezden yönetildiği izlenimini veriyor.

Bu vesile ile, sınıflar arasındaki mücadelede devrimci uyanıklığın gerekliliğine ve rolüne bir kere daha değinmeyi zorunlu buluyoruz. Bazı hareketlerin ardında yatan gizli amaçları iyice görüp teşhis edebilmek ve ona göre karar verip tutum takınmak, bugün her devrimcinin önemli görevlerinden biri olmalıdır.

GERÇEĞİN SESİ

C.H.P. ve ECEVİT ERKEN SEÇİM ve İKTİDAR OLMAK İÇİN — İŞÇİ SINIFI DEVRİMCİLERİ İSE, DEMOKRATİK DEVRİMİ TAMAMLAYABİLMEK ve DAHA İLERİ GÖTÜREBİLMEK İÇİN :

Faşist provokasyona karşı, şartlı Güçbirliği yapmalıdır.

Amerikan emperyalizminin ve yerli ortağı Tekelci Burjuvazinin tahrik, yardım ve örgütlemesiyle ortaya sürülen Faşist Provokasyon; Parlâmento dışı Hükümetin müsamahasından ve Milliyetçi Cephe'yi oluşturmaya çalışan partilerin aktif desteğinden de güç alarak yeni saldırılara girişmektedir. Devrimci gençler, işçiler, vatandaşlar öldürülmekte, çeşitli baskılar ve sindirme metotları uygulanmakta, siyasî parti ve sendika faaliyetleri engellenmek istenmekte, basın hürriyetine tecavüzler arttırılmaktadır.

Bu Anayasa dışı ve kanunsuz açık saldırılar ve davranışlar karşısında; C. Halk Partisi'nin, parlâmento içindeki ve yurt çapındaki ağırlığını gerektiği biçimde ortaya koyup, tutum takındığı söylenemez. Oysa, bu saldırıya uğrayan gençler, işçi sendikaları, devrimci kuruluşlar ve basın; Genel Seçimler arifesinde Ecevit ve C.H.P. nin kazanması için olanca güçleriyle çalışmışlar ve başarıda etkili de olmuşlardır, bu hiç bir şekilde inkâr edilemez.

C.H.P. çevrelerine de yönelen ve giderek artması mümkün ve muhtemel olan bu Faşist saldırı ve provokasyonları önlemek için, C.H.P.; her türlü imkânlarını seferber ederek karşı çıkmalıdır. İkinci adım olarak da C.H.P.; tüm sendikal kuruluşların, demokratik ilerici ve devrimci örgütlerin ve yayın organlarının da desteğini ve güçbirliğini sağlayarak bir **«Erken Seçim»** kampanyasına girişmelidir.

Güçbirliği gerçekleştiği takdirde, bu kampanyada; devrimcilere kendi açılarından ayrıca bir başka görev daha düşmektedir. Bu da; C.P.H ve Ecevit'i desteklemekteki ve iktidar olmasını istemekteki amaçlarını, İşçi sınıfımıza, fakir köylümüze, tüm Emekçi Halk yığınlarına açıklamak ve ulaştırmaktır. Bu amaçlar ve istekler şunlardır :

1 — Bağımsız ve barışçı bir dış politika izlenmelidir.

2 — İşçi sınıfımızın ekonomik ve politik teşkilâtlanmasını ve gerçek **«Sosyalist Partisi»** nin kurulmasını engelleyen her türlü Anayasal ve kanunî kayıtlar kaldırılmalı ve **«Siyasi genel grev»** hakkı tanınmalıdır.

3 — Bütün Türkiye Halkı için tüm demokratik hak ve özgürlükler sağlanmalı, 141. - 142. ve 146. maddeler de kaldırılmalıdır.

4 — Gerçek toprak reformu yapılıncaya kadar, **«toprak reformu kanunu»** ıslah edilerek derhal uygulanmalıdır.

5 — Ekonomik krizi; işsizlik ve pahalılığın daha da artışını önleyici tedbirler alınmalı; istihdam hacmini arttırıcı, gerekli her türlü yerli sanayi yatırımları desteklenmeli ve ağır endüstrinin kurulmasına girişilmelidir.

6 — Yüksek tahsilin parasız olması ve bütün halk çocuklarının istifade edebilmesi ve ilkokulu bitirme mecburiyetinin uygulanabilmesi için, gerekli her türlü ekonomik ve idarî tedbirler alınmalıdır.

Faşist saldırı ve Provokasyonları daha da örgütlenmeden ve büyümeden önleyebilmek ve Erken Seçimi gerçekleştirebilmek için yapılacak en doğru ve realist davranış bu, **«Şartlı Güçbirliği»** dir.

GERÇEĞİN SESİ

Evet Parti...

Ama ne zaman ve Nasıl

Yurdumuzda İşçi Sınıfımızın Gerçek Partisi'nin kuruluşunu ve politik teşkilâtlanmasını engelleyen şartlar bugün hâlâ yürürlüktedir. 141 - 142 nci maddelerin geçerliliği eskisi gibi devam etmektedir. Burjuvazi ve onun iktidarı bu engelleri daha da arttırmak için yeni oyunlar tezgâhlamaktadır.

Bu durum karşısında, Devrimci kadrolar tarafından yapılması gerekli olan ilk ve en önemli iş; bu engellerin kaldırılması uğrunda yapılacak geniş bir mücadeleyi örgütlemek olmalıdır. Başta İşçi Sınıfımızın sendikal kuruluşları bulunmak üzere, tüm ilerici ve demokratik kuruluşların ve grupların da bu mücadeleye katılmaları demokratik hak ve görevleridir. Mücadelenin başarıya ulaşabilmesi için de ellerinde hâkim sınıflara ve onların iktidarına karşı uygulanabilecek çeşitli demokratik baskı yolları ve usulleri vardır. Mücadele sonucu bu engeller tamamen ortadan kaldırıldığı takdirde gerçek bir **«İşçi Sınıfı Partisi»** kurmak mümkün olur. Aksi halde; bugünkü şartların elverdiği biçimde ve ancak **«geçiş ve köprü»** görevini yüklenecek bir Parti kurulması bahis konusu olabilir.

Oysa son günlerde yurdumuzda çeşitli gruplar tarafından ve ayrı ayrı (fakat hepsi de İşçi Sınıfı adına) Partiler kurmak için hazırlıklara girişiliyor. Kimi iyi niyetli, kimi art niyetli bu girişimlerin, ilk ve alelacele kurulan Parti ile birlikte, bir Parti enflâsyonu yaratacağı anlaşılıyor. Yazdıklarına, söylediklerine ve kulağımıza gelenlere bakılırsa; kurulan ve kurulacak olan bu Partilerin hepsi de İşçi Sınıfının gerçek partisi, gerçek **«Sosyalist Partisi»** oldukları ve olacakları iddiasındadırlar. Bu durum ve iddialar bizi; İşçi Sınıfının gerçek partisinin niteliği hakkında genel olarak ve Türkiye açısından bir kaç söz etmek zorunda bıraktı. Bu partileri kuran ve kuracak olan kadroları da biraz olsun tanıdığımız için; özellikle İşçi sınıfının gerçek partisinde liderlerin ve yönetici kadroların rolü ve kişiliği üzerinde duracağız.

Herkesin bildiği, her zaman ve her yerde geçerli genel doğruların sık sık ve gereksiz yere tekrarında fayda yoktur. Fakat genel doğruların hatırlatılması gerekli olduğu zaman da bundan kaçınmak yersizdir. Onun için, Türkiye'deki bu Parti enflâsyonu arifesinde bazı genel doğruların tekrarında fayda görüyoruz.

Devrim yolu; düz ve rahat bir yol değildir. Tam tersi; dağlarla, uçurumlarla çevrili ve virajlarla dolu engebeli bir yoldur. İşçi Sınıfının Devrimci Mücadelesi, hedefine varıncaya kadar, içinde ve dışında binbir türlü zorluklar, engeller, tehlikeler, provokasyonlar ve sabotajlarla karşı karşıya gelir. Bunun için Devrimci Mücadelenin Parti öncülüğünde yürütülmesi şarttır. **«Proletaryanın iktidar mücadelesinde Partisinden başka hiç bir silâhı yoktur.»** (Lenin). Parti nasıl İşçi Sınıfına önderlik ederse, Parti de önderlerce yönetilir. **«Politik partiler, kural olarak, en sorumlu mevkilere seçilen ve önder olarak bilinen en yetkili, etkili ve deneyden geçmiş kişilerin oluşturduğu aşağı yukarı daimi gruplarca yönetilir.»** (Lenin). Ancak, yetenekli liderlerin ve kadroların yönetimindeki merkeziyetçi ve disiplinli gerçek bir **«İşçi Sınıfı Partisi»**; Devrimci teorinin ve realist bir programın kılavuzluğunda, pratikte karşılaşacağı her türlü zorluğun üstesinden gelir ve İşçi Sınıfını zafere ulaştırır. **«Tarihte hiç bir sınıf, bir hareketi örgütlemeye ve yönetmeye muktedir sivrilmiş temsilciler ve politik liderler yetiştirmeksizin iktidara gelememiştir.»** (Lenin). Parti; Devrimci Mücadelede bir öncü olduğu gibi, aynı zamanda bir okuldur. Mücadele süreci içinde; saflarına katılan yeni işçilerin ve emekçilerin eğitilmesi ve onların arasından yeni liderler ve yönetici kadroların yetiştirilmesi de Partinin görevidir. Onun için bir **«İşçi Sınıfı Partisi»** legal de olsa, kurulurken; Partiyi kuranların kişilikleri ve yetenekleri çok önemlidir. Bunlar Partinin yürüteceği mücadelenin ve kadrolaşmanın (hiç olmazsa ilk dönemlerinde) hem liderlik, hem de öğretmenlik görevini yüklenmek zorundadırlar. İşçi Sınıfının Devrimci Mücadelesinde liderlik ve öğretmenlik yapabilmek çok zordur. Kişilik ve yetenek meselesidir. Her liderlik ve öğretmenlik iddiasında bulunanın bu işin üstesinden gelebilmesi mümkün değildir.

Devrimci mücadelede, bir Partinin kuruluşunda liderlik iddiasında bulunan kişilerin ve yönetici kadroları oluşturanların öncelikle samimi ve Devrimci karakter sahibi olmaları şarttır. Sonra da bilgi, tecrübe, uzak görüşlülük, fedakârlık ve yiğitlik vasıflarına sahip olmaları gerekir. Ayrıca Devrimci pratikte denenmiş ve bu vasıflara sahip olduklarını, hiç olmazsa kısmen sahip olduklarını ve zamanla bu vasıflarını geliştireceklerini ispat ve belli etmiş olmaları da zorunludur. Bu vasıflar öyle kolayca edinilir şeyler değildir. Bunun yolu; kendini İşçi Sınıfı mücadelesine adamaktan geçer. Bunun yolu; devrimci kadrolarla birlikte İşçi Sınıfı, köylü ve emekçi halk kütleleri arasında ve onlarla kaynaşarak disiplinli, inançlı, uzun ve sabırlı bir politik mücadele vermekten geçer. Bu vasıflar böyle kazanılır. Ancak bu vasıftaki kişilerin bir **«çelik çekirdek»** oluşturarak kuracakları bir parti; o çelik çekirdeğin etrafında kadrolaşacak işçilerle birlikte **«İşçi Sınıfının öncü müfrezesi»** ve de **«......sınıf bilincine varmış ileri savaşçıların İşçi Sınıfının kurtuluşu için birliği...»** demek olan gerçek bir İşçi Partisi olabilir.

Yukarıda belirttiğimiz genel doğruların, Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu özel durumda geçerliliği ne derecedir... Türkiye'nin **«Sosyalist Mücadelesi»** nin geçmişteki devrimci pratiği, bu nitelikte kişiler ve kadrolar yetişmesini mümkün kılmış mıdır... Böyle kişiler ve kadrolar yetişmiş ise, sağ olanlar var mıdır... Varsa, bunların bugünkü aşamadaki teşkilâtlanmada görev alabilmeleri mümkün müdür... Ve bugünkü şartlarda belli görevleri yüklenecek bir Parti oluşturmak nasıl

(Devamı 4. Sayfada)

DÜNYADA NELER OLUYOR

DÜNYADA BUGÜNKÜ GENEL KRİZİN NEDENLERİ

Kapitalizmin (Emperyalizmin) belirli aralıklarla devrî (skilik) denen ekonomik krizler (buhranlar) geçirdiği bilimsel ve denenmiş bir gerçektir. Bu ekonomik krizler, bazen nisbeten kolay ve daha hafif, bazen de 1929 - 1933 genel krizinde olduğu gibi dünya ölçüsünde büyük tahribatlar yaparak ve derin izler bırakarak geçer. Bu şekilde, bütün dünya kapitalizmini kavrayan ve sarsan ekonomik krizlere genel kriz denir. 1929 - 1933 genel krizi dünya kapitalizmini (Emperyalizmini) çok zor durumlara düşürmüş ve II. Dünya Harbinin patlamasındaki başlıca nedenlerden biri olmuştur.

Dünya kapitalizmi (Emperyalizmi) bugün 1929 - 1933 genel krizinden daha derin ve daha başka özellikler taşıyan büyük bir genel kriz içindedir ve kriz günden güne derinleşmektedir. Fakat kriz kendini ancak 1 - 2 yıldır iyice belli etmesine ve son aylarda yoğunlaşmasına rağmen belirtileri çok daha önceki yıllarda görülmekte idi. Onun için bugünkü genel krizi yaratan nedenlerin başlangıcını daha önceki yıllarda aramak ve bu genel krizin 1929 - 1933 krizinden ayrı olan bazı özellikleri üzerinde durmak gereklidir.

İkinci Dünya Savaşından sonra dünya; Sosyalizm ve Kapitalizm olmak üzere iki sisteme ayrılmıştı. Harpten önce tek Sosyalist ülke olan Sovyetler Birliği ve diğer yeni sosyalist ülkeler, Sosyalist Kampı oluşturdular. Amerika'nın başı çektiği kapitalist ülkeler de kapitalist (Emperyalist) kampı oluşturdular. Ve 1950 yıllarından itibaren bu iki kamp birbirlerine karşı mücadeleye giriştiler. Yine aynı yıllardan itibaren başta Çin Halk Cumhuriyeti olmak üzere bazı Asya ve Afrika ülkeleri de bağımsızlıklarına kavuşarak kapitalizmin (Emperyalizmin) özellikle Amerikan kapitalizminin (Emperyalizminin) pazarı olmaktan kurtulmaya başladılar.

Gerek Sovyetler Birliği'nin ve Sosyalist Kampın tüm olarak kazandığı ekonomik başarılar ve gösterdiği gelişmeler, gerekse başta Çin Halk Cumhuriyeti olmak üzere bağımsızlıklarını kazanan bazı sömürge ülkelerin pazar olmaktan çıkışları, kapitalizmi (Emperyalizmi), özellikle Amerikan Kapitalizmini (Emperyalizmini) zor duruma düşürdü. Bir taraftan Sosyalist Kampın ekonomik başarısı ve rekabeti, diğer yandan pazar sıkıntısı, darlığı kapitalizmi (Emperyalizmi) gittikçe derinleşen bir genel krizin içine doğru sürükledi. Ve Sovyetler Birliği ile tüm Sosyalist Kampın ekonomik gelişme ritimlerinin hızla artışına karşı; Amerikanın ve diğer kapitalist ülke ekonomilerinin gelişme ritimlerinde düşme başladı. 1960 yıllarında iki kampın başlıca iki büyük temsilcisi olan Sovyetler Birliği ekonomisiyle Amerikan ekonomisinin gelişme hızlarının mukayesesi ve Amerikan ekonomisinin o günkü sıkışık durumu ve bu durumdan kurtulmak için aldıkları tedbirler üzerinde durmamız, bugünkü genel krize ışık tutması bakımından zorunludur.

«1955'den 1963'e kadar geçen yedi yıl esnasında, sınai üretimdeki yıllık artış ritmi ortalaması Sovyetler Birliğinde % 10, Amerika Birleşik Devletlerinde % 2,1'dir. Bu olgu, Sovyet ekonomisinin, Amerikan ekonomisinden çok hızlı bir tempoyla geliştiğini açıkça göstermektedir.

Sosyalist dünya sisteminin tümü, kapitalist dünya sisteminden çok daha büyük bir hızla gelişmektedir.

1951'den 1961'e kadarki onbir yıllık devrede üretimle ilgili rakamlara göre sınai üretimdeki yıllık artış ortalaması, sosyalist sistemin tümünde % 13,3 olduğu halde, kapitalist ülkelerde sadece % 4,8'e çıkmıştır. Öyleyse, bu devre boyunca sosyalist ülkelerin sınai üretimindeki yıllık artış, kapitalist ülkelerdeki artışın aşağı yukarı üç katıdır.

Görüldüğü gibi sosyalizm, sınai üretim alanında kapitalizmi durmadan geçmektedir. Sosyalist ülkelerin sanayii 1963'de dünya üretiminin % 36'sını temsil etmekte idi. Bu miktar, 1955'de % 27 idi.

Sosyalizm, kapitalizmi sadece gelişme ritimleriyle değil, sınai üretimdeki mutlak artışla da geçmektedir. Sovyetler Birliğinde 1953 - 1960 döneminde sınai üretimin tümündeki yıllık mutlak artış, ortalama Birleşik Devletlerdeki artışın hemen hemen iki katıdır.»

Ekonomik yarışmada Amerikan kapitalizminin bu geri kalışı, ve sosyalizmin attığı her ileri adım; Dünya emperyalizmine (daha o yıllarda) yeni bir darbe indirmekte ve onun siperlerinde yeni bir gedik açmakta idi. Kapitalizmin (emperyalizmin) iktisatçıları, ideologları, bu durumu görmeye ve politikacıları uyarmaya ve bu durumu önleyici tedbirler alması için Hükümetlerini zorlamaya başladılar. Aksi halde, kapitalizm kaçınılmaz bir şekilde kendi felâketine koşacaktır, diyorlardı. Hükümetleri ise, buna çare olarak; yeni pazarlar yaratmayı öngördüler. Ve bu maksatla askerî masrafların (savunma masrafları) arttırılmasına, ekonominin daha çok askerîleştirilmesine ve silâh imalâtının hızlandırılmasına giriştiler.

1961 yılında Amerikada Hükümet Başkanı Kennedy; geniş pazar sağlamak, üretimin artış ritimlerini hızlandırmak ve bu suretle genel krizi önleyebilmek için bir program ileri sürdü. Bu programın en başında ekonominin daha fazla askerîleştirilmesi tedbiri gelmekte idi. Kennedy'nin, krizi önleme programı; **«ekonominin daha fazla askerîleştirilmesi, sosyal ihtiyaçları karşılamak için devlet masraflarının arttırılması, yatırımların arttırılmasını teşvik, müzmin depresyon içinde bulunan bölgelere yardım, kredi politikasıyla ilgili kararlar almak»** gibi bir sıra tedbiri ihtiva etmektedir. Pek tabiî bu tedbirlerin bir çare olması, kapitalist iç pazarı genişleterek, kapitalist ekonominin gelişme ritmini arttırması mümkün değildi.

Mümkün olmadığını ve genel krizin daha da derinleşerek bugünkü patlama noktasına nasıl geldiğini gelecek sayımızda göreceğiz.

12 MART ÖNCESİ SOSYALİST HAREKETİ ÜZERİNE

ELEŞTİRİ ve SENTEZ

— II — **Orhan MÜSTECAPLI**

«M.D.D.» Tezinin yanlış görüşleri ŞEFİK HÜSNÜ DEYMER'in Yanlış teşhislerine dayanır.

«Millî Demokratik Devrim» tezini ileri sürenlerin ve hareketini yürütenlerin (12 Mart öncesi ve arifesinde) teori ve pratikteki eleştirilerine geçmeden önce çok daha eskilere ve derinlere inmek ve değinmek zorunluğu vardır. Başlangıçta M.D.D. tezini koyan ve hareketini yönetir görünen Mihri Belli'nin bu görüşlere varırken dayandığını iddia ettiği eski kaynağı ve hareket noktasını bilmeden ve anlamadan bir çözüme varmak mümkün olmaz. Bu kaynak; 55 yıl **«Sosyalist Mücadele»** kadrolarını etkileyen, onların düşünce ve davranışlarına yön veren Şefik Hüsnü Deymer'dir. Onun Kurtuluş Savaşı sırasında ve Cumhuriyetiin ilânından sonra yaptığı; Türkiye'nin ekonomik - sosyal yapısı üzerindeki ve sosyal sınıfları devrim açısından tahlil ve tesbitleri, bugüne kadar açıkça bir eleştiriye tâbi tutulmamıştır. Bu tahlil ve tesbitlerin doğru veya eğri olduğu, bugünkü şartlar içinde hangilerinin ne dereceye kadar geçerli olduğu ne o zaman, ne de günümüzde açıklığa kavuşturulamamıştır. Yalnızca, kesin doğrular diye benimsenerek günümüze kadar getirilmiştir.

Türkiye'nin 1921 yılından bugüne kadarki **«Sosyalist Mücadele»**si, Şefik Hüsnü Deymer'in o sıralarda yaptığı Türkiye toplumu ve sınıfları üzerindeki tahlil ve tesbitler doğrultusunda yürütülmüştür. **«Sosyalist Mücadele»**nin başarı grafiğinin düşüklüğüne rağmen ve Devrimci Pratik, bu düşüncelerin geniş bir kısmını doğrulamadığı halde eleştiri ihtiyacı duyulmamıştır. Veyahut bazı kişiler tarafından bu ihtiyaç duyulduğu halde, yanlış disiplin anlayışı yüzünden ve çeşitli nedenlerden ötürü buna girişilememiştir. 12 Mart öncesinde, Şefik Hüsnü'ye dayandıklarını ve ondan esinlendiklerini iddia eden çeşitli grup ve hareketlerin, birbirlerine tamamen ters düşen düşünce ve davranış biçimi içinde bulunmalarındaki ve bu durumun bugün de aynen devam etmesindeki tuhaflık dahi, gözleri açmaya yeterli olamamıştır.

Bundan ötürü biz; 12 Mart öncesinde ve arifesinde görünürdeki Sosyalist Hareket olan TİP ve onun dışındaki M.D.D.'ci grupların ve Hikmet Kıvılcımlı'nın teori ve pratikteki eleştirilerine geçmeden önce Şefik Hüsnü Deymer'in; 1921 - 1925 yıllarındaki Türkiye toplumunu tahlilini, ayrı ayrı sınıf ve zümreleri, devrim açısından değerlendirmesini gözden geçirmeyi gerekli ve zorunlu buluyoruz. Bunun için de **«eleştiri - sentez»**imize; Şefik Hüsnü Deymer'in tahlillerine dayandıklarını açıkça iddia eden ve M.D.D. tezini koyan Mihri Belli'nin görüşlerini ele alarak başlıyoruz. Bundan hareketle diğer M.D.D.'ci gruplarla birlikte çeşitli yanlışlara nasıl düşüldüğünü ve **«yarı-feodal»** Türkiye tanımlamasına neden ve nasıl gelindiğini göreceğiz. Sonra da sırasıyla TİP ve Hikmet Kıvılcımlı'nın düşünce ve davranışlarını eleştireceğiz ve bu suretle bir Sentez'e varmaya çalışacağız.

Şefik Hüsnü Deymer'in 1921 - 1925 yılları arasındaki **«Aydınlık»** dergilerinde çıkan yazılarının **«bugünün diline uyarlanarak» «Seçme Yazılar»** adı altında 1971 yılı Mart ayında kitap halinde yayınlanması, büyük bir boşluğu doldurmuştur. Bu kitap Şefik Hüsnü Deymer'in gerçekten bir tahlil ve tesbit yeteneğine sahip olmasına rağmen, nerede yanıldığını bizim daha iyi anlamamıza yardımcı olmuştur. Ve **«Millî Demokratik Devrim»** tezinin de ne dereceye kadar Şefik Hüsnü Deymer'in tahlillerine dayandığını ve ne dereceye kadar ondan uzaklaştığını ortaya koymuştur.

Bu kitaptaki önsözünün 9. sayfasında Mihri Belli : **«Bu yazılarda, bugün devrim yolunda ilk adım olarak savunduğumuz Millî Demokratik Devrimin, bu devrimin sınıf tahlili, stratejisi, görevlerinin genel çizgileriyle, bundan hemen hemen yarım yüzyıl önce, Şefik Hüsnü tarafından savunulduğunu görmekteyiz.»** demektedir. Yine aynı sayfada: **«Şefik Hüsnü'nün Türkiye toplumunu tahlili, ayrı ayrı sınıf ve zümreleri devrim açısından değerlendirmesi, bir kere daha bir millî kurtuluş savaşı şartlarında bulunan 1970 Türkiyesi için de, esas olarak geçerlidir. Bu durum, yazarın marksist tahlil yeteneğini gösterdiği kadar, yarım yüzyıl içinde Türkiye'de yer alan, (Şefik Hüsnü'nün deyişiyle) «siyasi devrimin», bu bir türlü «sosyal devrime» dönüşemeyen küçükburjuva radikal atılımının, Türkiye halkına sağladığı kazançların, anti-Kemalist karşı - devrim sonucu ne ölçüde yitirildiğini gösterir.»** diye ilâve etmektedir.

Yani Mihri Belli'ye göre; Millî Kurtuluş Savaşı ile başlayan Cumhuriyet Devrimi, bir Sosyal Devrim değildir. Bir türlü sosyal devrime dönüşemeyen küçük - burjuva radikal atılımdır; (Şefik Hüsnü'nün deyişiyle) de Siyasî Devrimdir. Ve yine Mihri Belli'ye göre; bu küçükburjuva radikal atılımının Türkiye halkına sağladığı kazançlar ise, anti-Kemalist karşı devrim sonucu büyük ölçüde yitirilmiştir.

Aynı önsözün 15. sayfasında ise Mihri Belli şöyle demektedir : **«İzmir İktisat Kongresinde, birçok iç ve dış etkenler yüzünden liberalizm yolunu tutan, müslüman Türklerden bir millî burjuvazi yaratarak kapitalist yoldan kalkınma hayaline kapılan Ankara hükümeti...»**

Mihri Belli'ye göre Ankara Hükümeti, yani Mustafa Kemal iktidarı, ancak İzmir İktisat Kongresinde liberalizm yolunu tutmuş ve müslüman Türklerden bir millî burjuvazi yaratarak kalkınma hayaline kapılmıştır.

Oysa daha 1921 yılının Aralık ayında Lenin; Türkiye'ye elçi olarak gönderilen Aralov'u uyarmaktadır. S. İ. Aralov, Bir Sovyet Diplomatının Türkiye Hatıraları'nda (Burçak Yayınevi, İst. 1967) bunu şöyle anlatmaktadır :

«Lenin Türkiye'de olup bitenleri çok iyi biliyordu:

— Mustafa Kemal Paşa, tabii ki sosyalist değildir, diyordu Lenin. Ama görülüyor ki, iyi bir teşkilâtçı... Kabiliyetli bir lider, millî burjuva ihtilâlini idare ediyor.»

Lenin'e göre Mustafa Kemal'in yönettiği devrim Millî Burjuva devrimidir. Mustafa Kemal devriminin, neden Millî Burjuva devrimi olduğunu ve Millî Burjuva devriminin ne olduğunu ilerde geniş şekilde ele alacağımız için, şimdilik yalnızca Lenin'in sözü ile yetinelim. Ve Şefik Hüsnü Deymer'in asıl üzerinde durmak istediğimiz bu konudaki görüşlerine geçelim. **«Seçme Yazılar»** adı altında Şefik Hüsnü'nün 1921 - 1925 arasında çıkan Aydınlık'lardaki yazılarında şunları görüyoruz :

Şefik Hüsnü; Lenin'in henüz 1921 yılında Millî Burjuva devrimi dediği Mustafa Kemal devriminden **«İşçi ve Köylü sınıfı»** için (bir kısmı taktik icabı da olsa) çok şeyler beklemektedir ve bu devrime başlangıçta **«Halkçı Devrim»**, Hükümete de **«Halkçı Hükümet»** adını vermeyi uygun bulmuştur. Fakat zamanla bu beklediklerinin gerçekleşmeyeceğini, gerek sonraki olayların, gerek çok şeyler umduğu İzmir İktisat Kongresi'nin, gerekse kendisine yöneltilen eleştirilerin sonucunda anlamış ve görüşlerini değiştirmeye başlamıştır. Teşvik ve temennilerle bir şey elde edilemeyeceğini fark ederek **«Halkçı Devrimi»**ni **«Anadolu genç burjuvazisinin, ekonomik bakımdan gelişebilmek için gerçekleştirdiğini» kabul etmiş ve bunlara «Halkçı burjuvalar» demeye başlamıştır.** Daha önce **«Türkiye Halk Cumhuriyeti adını verilmesinde bir sakınca»** görmediği rejime de **«Halkçı Burjuva Cumhuriyeti»** demek zorunda kalmıştır.

Sonunda bu devrime **«Siyasi Devrim»** adını vermiş ve nihayet, Aydınlık dergisinin 1925 yılında yayınlanan sondan bir önceki sayısında da devrimin; **«asker, sivil bürokratlar»** tarafından **«egemen sınıfın yardımıyla, irtica ve hükümdarlığa karşı»** yapılan **«siyasal burjuva devrimi»** olduğunu yazmış ve bu devrimi yapan asker, sivil bürokratların mensup olduğu Halk Fırkası'nı (C.H.P.) da **«küçük burjuva partisi»** olarak tanımlamıştır. Çeşitli aldanmalardan, yanılmalardan ve aşamalardan sonra son tahlilde Şefik Hüsnü; Kurtuluş Savaşı ile başlayan Mustafa Kemal Devriminin; İşçi, Köylü kitlelerinin katılması ve savaşmasıyla, genç Anadolu burjuvasinin destek ve yardımıyla, asker - sivil bürokratların irticaa ve hükümdarlığa karşı yaptıkları bir **«Siyasal Burjuva Devrimi»** olduğunu öne sürmüş ve ktidarın da, bu asker - sivil bürokratların **«küçük burjuva partisi»** C.H.P. de olduğunu ilâve etmiştir.

Şefik Hüsnü; bu Devrimin; daha Kurtuluş Savaşının başından beri işçinin, köylünün ve tüm emekçi halkımızın katılması ve desteğiyle yürütülen emperyalizme, yerli Komprador burjuvaziye ve feodalizme karşı girişilmiş **«Millî burjuva devrimi»** olduğunu ve gerçekleştirdiği bir türlü kabul edemedi. Fakat Şefik Hüsnü; Devrimin, **«Millî Burjuva devrimi»** olduğunu, onun iktidarı ile sonuçlandığını görememesine rağmen, **«...genç Anadolu burjuvazisi»**nin, yani bir bakıma **«Millî burjuvazi»**nin Kurtuluş Savaşının başından beri varlığını ve rolünü görmüş ve kabul etmiştir. Mihri Belli gibi; **«İzmir İktisat Kongresinde, bir çok iç ve dış etkenler yüzünden liberalizm yolunu tutan, müslüman Türklerden bir millî burjuvazi yaratarak kapitalist yoldan kalkınma hayaline kapılan Ankara Hükümeti...»** demek garipliğine düşmemiştir.

Şefik Hüsnü o günkü sınıfların tahlilinde bazı doğru ve orijinal görüşler ileri sürmesine ve ilerde değineceğimiz bazı konularda günümüze ışık tutan doğrular getirmesine rağmen; özde, esasta, yani Devrim'in teşhisinde, iktidar meselesinde ve sınıfların Devrimdeki rollerini tayinde yanıldığı için, detaylarda da çelişkilere ve yanılmalara düşmekten kurtulamamıştır.

Aydınlık, Sayı 11, 1 Aralık 1922 **«Seçme Yazılar»**, sayfa 119 **«Gerçek Devrime Doğru»** başlıklı yazısında Şefik Hüsnü ümitlidir ve bazı açıklamaları gerekli görmektedir : **«...Devrim önderlerinin iyi niyetinden şüphe etmeye kimsenin hakkı yoktur. Şimdiye değin yaptıkları, her türlü ümidi haklı kılacak niteliktedir. Siyasetlerinde uluslararası proletaryaya ve proletarya hükümetlerine ve örgütlerine ülkenin işçi sınıflarına dayanmaları, yoksullar ve orta halliler yararına bir düzen yaratmak eğiliminde olmaları doğru yönde yürüdüklerini gösteriyor. Ne yazık ki bazı önemli noktalarda ya olumsuz bir durum almışlar ya kaçamaklı bir hareket tarzına kapılmışlardır.**

Ayrıntılara ait bazı düzeltmeler bir yana, yönetim şekli hakkında önemli bir itirazda bulunulamaz. Ne var ki temeller hakkında birkaç açıklığa ihtiyacımız vardır.

Bugüne değin yapılan şeylerden, alınan tedbirlerden, Millet Meclisi çevrelerinde, özel teşebbüs usulüne ilişilmemek niyetinde bulunulduğu sonucu çıkarılabilir. İtiraf edelim ki henüz kesin kararlar karşısında değiliz. Ve bizzat Büyük Millet Meclisi Başkanının bazı yabancı gazetecilere verdiği demeçler hâlâ gayet çelişmeli yorumlara müsait bulunmaktadır. Herhalde devrim yolunda ilk ve esaslı adımı atmak için önümüze düşenlerin, ulusu yarı yolda duraksatmayacaklarına, tersine adım adım gelişme evrelerinden geçmek suretiyle toplumsal devrime varacak yolu aşmamıza yardım edeceklerine inanmak istiyoruz.»

Şefik Hüsnü; **«Halkçı Hükümeti»**nin **«önayak olduğu»** ve kendisinin çok ümit bağladığı İzmir İktisat Kongresinden önce, 10 Şubat 1923 tarihli ve 13 sayılı Aydınlık'ta bazı dileklerde, önerilerde bulunuyor ve şöyle devam ediyordu : **«Bu esaslara göre bugünlerde açılacak İktisat Kongresinde ekonomimizin en önemli etkeni olan İşçi ve Köylümüzün pek üstün bir yeri olması gerektir. Yalnız bu kadarını da biz yeter saymıyoruz. O inançtayız ki kongre çalışmaları sırasında olumlu ve verimli bir sonuca varılmak isteniyorsa, bütün düşüncelerin işçi menfaatleri, işçi sınıfının en çok gelişmesi görüşünde toplanması gerekecektir.»**

Fakat İzmir İktisat Kongresi'nin bir aldatmaca olduğu, Millî Burjuvazi'nin; liberal ekonomi prensiplerini vazetmek ve kendi üretim biçimi olan kapitalist üretim biçimini hâkim kılabilmek için tertiplediği bir oyun olduğu acı şekilde anlaşıldı. Bu Kongre'den sonraki 1 Mayıs'ta işçilere karşı gösterilen haşin muamele; bu Kongre'de işçi sınıfı lehinde alınan bazı kararların uygulanmaması ve sallanması; işçilerin çok haklı isteklerinin patronlar tarafından kabul edilmeyişi karşısında giriştikleri grevlerin sert bir şekilde bastırılması ve tevkifata girişilmesi; işçi kuruluşlarına ve devrimci liderlere karşı uygulanmaya başlanan terör, bir çokları gibi Şefik Hüsnü'nün de gözünü açtı, onu uyandırdı.

21 Mayıs 1924 tarihli Aydınlık'ta; sanki kendisi ümit etmemiş ve hayal kurmamış gibi, şunları yazmak zorunda kaldı : **«Ülkemizde işçi sınıfı, Halkçı Devrimi'yle kendisi için elverişli bir ortamın açılacağını ümit ediyordu. Bazıları bu konuda büyük hayaller bile kurmuştu. Türlü sınıfların bir arada kaynaşması ve uzlaşmasıyle gerçekleşebileceğinden söz edilen «toplumsal ahenk» efsanesine inananlar çoktu... Kongreyi takip eden geçen yılki bir mayısta hükümetin gösterdiği haşin muamele, işçiyi tatlı rüyasından uyandıran bir soğuk duş etkisi gösterdi. Yapılan veya yapılması tasarlanan bazı gösteriler yüzünden, bir kısım devrimci işçilerin ve işçi sınıfı dostlarının zindanlara atılması, işçinin Halkçı Hükümeti'ne karşı beslediği güven duygularını sarstı.»**

22 Haziran 1924 tarihli ve 22 sayılı Aydınlık'ta da Şefik Hüsnü, 1908 Meşrutiyet Devrimini; (yabancı sermayeye bağlı Komprador Burjuvazi Devrimi olduğuna veya Devrim karakterine hiç değinmeden) sadece, **«Abdülhamid'i devirme amacını güden meşrutiyetçilik hareketi»** diyerek kendi görüş açısından yorumluyor ve şunları söylüyordu : **«1908 yılında Meşrutiyet'in ilânından beri, Türkiye'nin tarihi; gelişme halinde bulunan küçük burjuvazinin karşılaştığı türlü baskı ve tahakkümlere karşı açtığı mücadelenin tarihinden başka bir şey değildir. Bu girişken sınıf, önce yükselmesine engel olan Abdülhamit'i devirme amacını güden meşrutiyetçilik hareketine bütün gücünü koydu; daha sonra da zaman zaman gelişigüzel hükümdarlığı ve o makamı âlet edenlere karşı mücadeleden geri durmadı.**

Türk küçük burjuvazisi ilk kez İttihat ve Terakki Cemiyeti çevresinde toplandı. Bu cemiyet toplumsal yapısı ve savunduğu esaslar itibariyle bir orta sınıf örgütüdür. Fakat siyasal evrimleşmesi sırasında bu niteliğini yavaş yavaş yitirdi. Büyük Savaş yıllarına doğru, İttihat ve Terakki içinde birbirine düşman iki kanat ortaya çıktı.

Toplumsal koşulların zorlamasiyle bir siyasî parti olarak, daha olgun bir duruma gelmeden, İttihat ve Terakki'nin iktidar makamına geçmesi gerekmişti. Partinin kaderine hâkim olan hırslı ve tecrübesiz elebaşları, yerli ve yabancı kapitalistlerin kucağına atılmakta gecikmediler. Uluslararası kapitalizm, yeni Türk yöneticilerinin yardım ve himayesini elde etmek için onları işlerine ortak etmek ve milleti birlikte sömürmenin en emin yol olduğunu görmüştü. İttihat ileri gelenleri az zamanda malî ve iktisadî çevrelere karıştılar. Ülkenin iktisaden yükselmesini bir ülke sorunu gibi değil, iktisadî teşebbüslerin selâmeti açısından görmeye başladılar. Bu andan itibaren parti yöneticileri katıldığı güçlerden — yani toplumsal durumu orta halli üyeler kitlesinden — ayrılmış oluyorlardı. Artık onlar, kendi partilerinin üyelerini ve içinden çıktıkları sınıfı değil, daha Abdülhamit zamanından beri, Türkiye'de mevcut kozmopolit unsurlardan oluşan şehirli sermayedarlar sınıfını temsil ediyor ve o sınıfın çıkarlarını savunuyordu.

Bu suretle partide bir ikilik doğdu. Baştakiler belki de farkında olmadan yabancı sermayenin bağımlılığı altına giriyor, ulusun ekonomik esaretini pekiştiriyordu. Partililerin büyük çoğunluğu, çıkarlarının ihmal edildiğini yavaş yavaş anlamakta gecikmediler. Bunun sonucu olarak hoşnutsuzluklar baş gösterdi. İttihat ve Terakki Cemiyeti içinde çıkan türlü muhalefet hareketlerinin nedenini bu çıkar zıtlığında aramalıdır.

Bununla birlikte, bu iki kardeş zümreyi aralarındaki bütün zıtlıklara rağmen parti, aynı çatı altında tutmak için, her çareye baş vurmuş ve maksadına ulaşmıştı. Fakat bu zorlama birlik İttihat ve Terakki içinden yeni bir partinin doğmasını önleyememiştir. İşte Müdafaa-yı Hukuk grubu ve ondan oluşan Halk Fırkası tarihen bu tarzda doğmuştur.»

Ve yine aynı yazıda Şefik Hüsnü şöyle devam ediyordu : **«Türk burjuvazisinin daha metin bir sınıf bilincine sahip olanları, bunun çıkar yol olmadığını küçük bir denemeden sonra anladılar, ve çıkarları için en iyi çarenin yine kapitalistlerle — bu kez İtilâf Devletlerininkilerle — anlaşmak olduğuna kanaat getirdiler. Bu dakikadan itibaren yeni efendilerinin teveccühünü kazanmak için gerekli tedbirlere baş vurdular. Savaşa katılmaktan şahsen sorumlu olan bazı önemli kişileri feda etmek suretiyle, biraz hafifledikten sonra, sezdirmeden yön değiştirerek, İtilâf Kapitalizminin kuyruğuna takıldılar.**

Bugün henüz çağdaş kapitalizm usullerine yabancı olmakla birlikte, onun kokusunu almış olan Anadolu genç burjuvazisinin, ekonomik bakımdan gelişebilmek için gerçekleştirdikleri Halkçı Devrim'ine düşmanca bir tavır takınanlar, işte bu zengin Türk burjuvalarıdır.»

İzmir İktisat Kongresi'nden 11 ay sonra yazılan yine 22 Haziran 1924 tarihli Aydınlık'taki aynı yazıda, Şefik Hüsnü; nasıl gerçekleştiğini açıklamadan, Türkiye'nin altı aydır Halkçı Burjuva yönetimi altına geçtiğini şöyle bildiriyordu : **«Bu çevrelerde Kurtuluş Savaşı'nın köklü bir siyasî devrime dönüşeceği kimsenin aklından geçmiyordu. Bugün bile ülke Halkçı Burjuva Cumhuriyeti'nin yönetimi altına geçtikten altı ay sonra, bu önemli değişikliğin gereğine ve yararına inanan Türk sermayedarları parmakla gösterilebilir.»**

Şefik Hüsnü; Derebeyliğe ve onun başı olan Padişahlığa karşı, yabancı sermayeye bağlı Komprador Burjuvazi'nin yaptığı 1908 Meşrutiyet Devrimini **«Sosyal Devrim»** saymıyor. Onu saymadığı gibi, Millî Burjuvazinin Mustafa Kemal yönetiminde İşçi ve köylü kitlelerinin ve tüm emekçi halkımızın katılmasıyla Emperyalizme, Komprador Burjuvaziye ve Feodalizme karşı gerçekleştirdiği Cumhuriyet Devrimini de **«Sosyal Devrim»** saymıyor. Fakat 1908 Meşrutiyet Devrimi öncesi, Derebeylik üretim biçiminin hâkim olduğu ve Osmanlı Derebeyi Sosyal sınıfının ve onun başı olan Padişahlığın iktidarda bulunduğu Türkiye'nin, **«Sosyal Devrim»**ini yapmadan Burjuvazinin hâkimiyetine ve yönetimine geçtiğini kabul ediyor. Ve bunun **«Siyasal Burjuva Devrimi»** yapan **«asker, sivil bürokratlar ve onların küçük - burjuva partisi olan Halk Fırkası»** tarafından sağlandığını söylüyor. Yani ilerici bir sosyal sınıf olan Burjuvazi, kendinden önceki gerici sosyal sınıf olan Derebeyliğin yerine iktidara geçerek yönetimi eline alıyor ve egemenliğini kuruyor. Ama bu alt - üst oluş da Şefik Hüsnü tarafından bir türlü **«Sosyal Devrim»** sayılmıyor.

Oysa, SOSYAL DEVRİM : **«Yeni ve ilerici bir sosyal sınıfın (Burjuvazi), kendinden önceki gerici sosyal sınıfı (Derebeylik) devirerek yerine geçmesi, iktidar olmasıdır.»** Ve bütün **«Sosyal Devrim»**lerde motor gücü Halklardır.

«Sosyal Devrim»de esas ve aslolan iktidar meselesidir. Devrimi yapan sınıfın kendi üretim biçimini yerleştirmesi ve bütün amaçlarına ulaşması zamana bağlıdır. Hiç bir sosyal sınıf, **«Sosyal Devrim»**ini yaparak iktidara geçer geçmez; kendinden önceki sosyal sınıfın üretim biçimi kalıntılarını derhal ve tamamen tasfiye edemez. Kendi üretim biçimini derhal yerleştiremez, alt yapı ve üst yapı devrimlerini derhal tamamlayamaz. Burjuva sosyal devrimi olan 1789 Büyük Fransız İhtilâlinde bu böyle olmuştur. Fransız Burjuvazisi; Demokratik Devrimini yapmış, zamanla kapitalist üretim biçimini geliştirmiş ve Derebeyliğin kalıntılarını zamanla tasfiye etmiştir. Fakat, 1789 İhtilâli sonucu iktidara gelişi, **«Sosyal Devrim»**dir.

1917 Ekim İhtilâlinde de bu böyledir. Proletaryanın ve onun **«Bolşevik Partisi»**nin iktidara geçmesi, **«Sosyalist Devrim»**dir. Ancak, Kapitalist ve Derebeylik üretim biçimlerinin kalıntıları zamanla tasfiye edilmiş, Sosyalist Ekonomi zamanla yerleşmiş ve 1936 yılında yerleştiği kabul edilerek **«Sosyalist Anayasa»** yürürlüğe konmuştur.

Türkiye açısından geniş şekilde üzerinde duracağımız **«1908 Komprador Burjuvazi Devrimi»**nin, **«Millî Burjuvazi Devrimi»**nin, **«Siyasal Burjuva Devrimi»**nin, **«Sosyal Devrim»**in, **«Burjuva Demokratik Devrim»**inin ve **«Millî Demokratik Devrim»**in ne olduklarını, ne olmadıklarını ele almadan önce; Şefik Hüsnü'nün Aydınlık'ın son sayılarında çıkan yazısından bir parça daha sunuyoruz : **«Yalnız, Kurtuluş Savaşı'nı kazanan işçi ve köylü kitlelerine karşı, böylece Anadolu burjuvaları bir taahhüt altına girmiş bulunuyorlardı. Bu taahhüdü yerine getirdikleri sanısını uyandırmak zorunluluğu vardı, bunun için de onlara sınıf farklarının varlığını duyurmamak, kasabalı Anadolu zenginlerinin egemen sınıf mevkiine geçmelerini, geniş halk kitlelerinin iktidara geçmesi şeklinde göstermek gerekti. Yani egemen sınıfın yardımıyla, irticaa ve hükümdarlığa karşı siyasal burjuva devrimini yapan asker, sivil bürokratlar tarafından izlenen halkçılık ve ıslahatçılık politikasını bu zorunluluk doğurmuştur.»** (Aydınlık, Sayı 29, 1 Ocak 1925).

Son tahlilde; Şefik Hüsnü, Anadolu Burjuvazisinin (yani Millî Burjuva) egemen sınıf olduğunu, Halkçılık ve ıslahatçılık politikasının aldatmaca olduğunu kabul etmek zorunda kalıyor, fakat devrimin karakterini tayinde ve sınıfların rolünü teşhisteki hatasında direniyor.

Şefik Hüsnü Deymer ve dolayısıyla Mihri Belli; 1908 Meşrutiyet Devrimini (Burjuva) Sosyal Devrimi saymıyorlar. Cumhuriyet Devrimini de (Burjuva) Sosyal Devrimi saymıyorlar. Cumhuriyet Devriminden bu yana; derebeyi sınıfını yıkarak onun yerine burjuvazinin kendi sınıf iktidarını kuran bir (Sosyal Devrim) sınıfsal devrim olmadığına göre de Türkiye'nin bugünkü düzeni ne ola ki...

Ya 1975 Türkiyesinde feodalizmin hâkim olduğunu, yani derebeyi sınıfının iktidarda ve onun feodal üretim biçiminin hâkim üretim biçimi olduğunu kabul etmek zorundayız. Ya da Türkiyenin düzeninin; burjuvazinin iktidarda ve onun kapitalist üretim biçiminin, hâkim üretim biçimi olduğu bir kapitalist düzen olduğunu kabul edeceğiz. Ki; bunun böyle olmadığını Şefik Hüsnü Deymer'in ve Mihri Bell'nin görüşlerine dayanan Emekçi dergisinden öğreniyoruz:

«Türkiye'nin feodal ilişkileri barındıran bağımlı kapitalist düzeni, burjuva devrimler çağında bir burjuva demokratik devrimden geçerek kapitalist gelişme olanağını bulmuş olan batının kapitalist ülkelerinin düzeninden nitelik bakımından farklıdır.» (Emekçi, sayı: 1, Kasım 1974).

Bu farklılığın nitelik bakımından olduğu, kabul edildiğine göre; Türkiye'de, nitelik (kalitatif) değişmesi olan burjuva sosyal devriminin yapılmadığı tekrar teyit ediliyor demektir.

O zaman da karşımıza yeni ve başka iki sorun daha çıkıyor:

Ya Türkiye Burjuvazisi, Marxist - Leninist teorinin, sosyal devrim anlayışı dışında bir yol ve usul icat edip; derebeyi sınıfını ve toplum düzenini yıkarak kendi sınıf iktidarını kurmuş ve kapitalist düzeni oluşturmuştur. Ya da (Türkiye'de olduğu gibi) Emperyalizm çağında Burjuvazi; (Emekçi'nin görüşüne göre) derebeyi sınıfının yerine kendi sınıf iktidarını ve (bağımlı da olsa) kapitalist düzenini kurmuş, fakat burjuva demokratik devrimden geçerek, kapitalist gelişme olanağını bulamamışsa, o kapitalist düzen, (Türkiye); **«batının kapitalist ülkelerinin düzeninden nitelik bakımından farklıdır.»** Yani batı kapitalizmi gibi **«Sosyal Devrim»**le kurulmamıştır.

Burada konu bizim yetkimizin dışına taşmakta ve Marxist - Leninist teorinin kapılarını zorlamaktadır.

Buna da pek tabiî, Marx - Engels - Lenin'in cevap vermesi daha doğru olur. Biz de böyle yapacağız ve gelecek sayımızda bu konuda; Marx - Engels - Lenin'i konuşturacağız.

Bundan sonra da Şefik Hüsnü Deymer'in yanılmalarını ve **«Cumhuriyet Devrimi»**ni teşhisteki kararsızlığını belli eden Aydınlık'ta çıkan yazılarından bazı parçaları bir defa da tarih sırasıyla gözden geçirerek sonuca varacağız. Ve **«Millî Demokratik Devrim»** tezinin eleştirisine gireceğiz.

(Devamı gelecek sayıda)

BELGELERLE 1920 - 1946
Neden iki Sosyalist Parti
1946

— II —

İbrahim TOPÇUOĞLU

Kurucu listesi de şöyle sıralanmıştı.

Esat Âdil Müstecabî; Avukat
Macit Güçlü; Avukat
İhvan Kabacıoğlu; Camialtı Atölyesinde kaynakçı ustası.

Aziz Üçtay; Türk Matbuat Teknisyenleri Birliği umumî kâtibi, makine şefi.

Parti kurulunca, kararlaştırılmış olduğu gibi Mustafa Börklüce'nin idaresinde ve Hüsamettin Özdoğu'nun teşkilât başkanlığında faaliyete geçilmiş ve İşçi Sendikalarının kurulmasına başlanmıştır. Yılların birikimi olan, hürriyete susamış, teşkilâtlarını özlemiş uyanık emekçi sınıfı; yarışırcasına muhtelif fabrikalarda süratle teşkilatlanıyordu.

Partinin Sesi ve Küçük Nefesi neşriyattır derler. Bunun için faaliyete geçildi ve Sosyalizme geniş bağlılığı olan Reşit Menteşeoğlu'nun yardım ve desteğiyle günlük **«GERÇEK»** gazetesi çıkarıldı ve Parti organı haline getirilerek yayınlara başlandı.

Reşit Menteşoğlu, benim eniştemdi. Onun sosyalist harekete büyük katkısı olmuştur. Bu suretle Sendikalist uyanışa ve Sosyalist ilerlemeye koyulan neşriyat, Hareketi hızlandırdı ve Sosyalist Kadro büyümeye, Türkiye Sosyalist Partisi, Sosyalistlerin yuvası haline gelmeye başladı.

Alınan karara göre; evvelâ İşçi Sendikaları, sonra da parti teşkilâtı kurulacaktı. Vilâyetlerde Şube açılmamış, fakat bir çok sendikalar kurulmuştu. Hattâ ilerde tevkifat zaptında da okunacağı gibi; T. S. Partisinin bütün evrakı gönderildiği halde, Esat Âdil'in yazdığı mektupta, **«Şimdilik sendikaların kuruluşuna kuvvet verin, Parti kurulacağı zaman bildirilecektir.»** denilmektedir.

1946'daki Sosyalist Partilerin tevkifatında Harbiye Askerî Cezaevinde çekilmiş bir fotoğraf.

Üsttekiler : Soldan sağa: 1) Barkef Şamikyan, 2) Jak İhmalyan, 3) Dr. Hayık Açıkgöz, 4) Hürriyet Ergintürk, 5) İbrahim Topçuoğlu, 6) Sabri Soyavar, 7) Aram Pehlivanyan, 8) Hilmi Seyhan, 9) İbiş Aydınlatan. Alttakiler: 1) Osman Kuzeyli, 2) Leon İller.

Arkasından «Türkiye Sosyalist Emekçi ve Köylü Partisi» de kurulup, tevkifata geçildiğinde yazıhanemde yapılan aramada tutulan zabıt şuydu:

«Zabıt Varakası.

17/12/1946 günü saat 8.20'de alınan emir üzerine Küçük Kardıçalı han 23 sayılı yerde, elektrik işleri müteahhidi bulunan Ali oğlu 1323 doğumlu İbrahim Topçuoğlu'nun yazıhanesinin önü beklenerek saat 9.25'de, gelerek yazıhanesinin usulen aranacağının kendisine söylenmesi üzerine, kendisi yazıhaneyi açtı. Ve aşağıda hüviyetleri yazılı şahıslarla birlikte muvafakati tahtında yazıhaneye girildi. Bir tek odadan ibaret bulunan bu yazıhanenin içinde bir adet dosya dolabı bulunduğu ve muhtelif dosyaların tetkikinde bazılarında, inşaat işlerine ait şahsî dosyaları ve elektrik işlerine ait dosyalar ve evrakları, makbuzlar ve muhtelif mektup ve elektrik kataloğları görülmüştür. İbrahim Topçuoğlu Türkiye sosyalist partisi şubesini açacağını ve parti İzmir İli başkanı olacağını ve yakında parti şubesini açacağını mevcut sandık ve dosyalarda Sosyalist Parti evrakları bulunduğunu söylemiş ve evrakların tetkikinde, 1. Türkiye sosyalist partisi programı, 2. Türkiye Sosyalist Emekçi ve Köylü Partisi Programı, 3. Sabiha ve Zekeriya Sertel'in yayınladığı Dâvamız ve Müdafaamız adlı bir adet kitap, 4. Üzerinde orak çekiç işaretli ve Lenin adlı bir adet kitap, 5. iki adet Büyük Doğu adlı mecmua, 6. Bir adet Görüşler adlı mecmua, 7. İki adet Türkiye Sosyalist köylü ve emekçi partisinin seçim afişleri, 8. Bir adet Türkiye sosyalist partisi genel sekreterinin İbrahim Topçuoğlu'na gönderdiği arap harflerle yazılı talimat mektubu. Şüpheli görülerek alınmış ve yapılan arama sonunda yukarıda sözü geçen evrak ve kitaplardan başka muzır ve şüpheli bir şey bulunamamış olup işbu zabıt varakası huzurumuzda tanzim edilerek hep birlikte imza altına alınmıştır. Ve bu arama sonunda yazıhane sahibine hiç bir zarar ve ziyan yapılmamış olmakla hep birlikte imza edildi.

Şube 1 den 78 yaka sayılı polis memuru Nuri Yapan. İmzası.

Güzelyalı karakolundan 195 yaka sayılı polis memuru Kâzım Onay. İmza.

Küçük Kardıçalı han içinde kahveci Mehmet Ertan. İmzası.

Basmahane 1298 sokak 41 numarada oturan ve küçük Kardıçalı han 23 numarada elektrik işleri müteahhidi Ali oğlu İbrahim Topçuoğlu. İmzası.»

Bu vesika; bizim **«Türkiye Sosyalist Partisi»** şubesini açmadığımızı ve **«Türkiye Sosyalist Emekçi ve Köylü Partisi»** nin şubesini kurduğumuzu ve bu sırada aramızda hiç bir dargınlığın bulunmadığını ispatlamaktadır. O zaman kurulmayan T. Sosyalist Partisini, tam bir sene kapalı kalan yazıhanemdeki bu evrakla, hapishaneden çıktıktan sonra 21 Ekim 1950 tarihinde **«Türkiye Sosyalist Partisi İzmir Şubesi»** olarak aşağıdaki zevatla açmış ve vilâyete kadromu şöyle sunmuştum:

1. İbrahim Topçuoğlu; Sekreter.
2. Dr. İhsan Özgen; Neşriyat ve Propaganda işleri.
3. Ertuğrul Kesirli; Maliye ve İdare işleri.
4. Muzaffer Binzet; Sendikalist Teşkilâtları.
5. Şükrü Dinsel; Teşkilât işleri.
6. Rıdvan Kızıltan; Propaganda.
7. Hüseyin Çakır; Propaganda.

Hesabımızca bu sağlam ve oturaklı bir kadro idi, ama Türkiye'de Sosyalistlerin ezelî hastalığı bize de bulaştırılmıştı. Bu bulaştırma taarruzu; ya doğrudan doğruya cepheden taarruz, 1946 sosyalist patisine olduğu gibi, veya ajanlar vasıtasıyla bütün elli yıl boyunca yapıldığı gibi; içten tahriptir.

Biz kurucu kadroyu hazırlarken, «T. S. Emekçi Köylü Partisi» azası olan marangoz İhsan Konaş parti binamıza gelerek **«İyi ve atılgan bir arkadaşın partiye girmek istediğini ve hattâ Cazim Aktimur'un da teskiyede bulunduğunu»** söyleyerek bize Şükrü Dinsel'i tanıştırmıştı. **«Bizim gizlilikle alâkamız yok, partimiz açıktır. Müracaat eden, partimiz programı dairesinde çalışacağını taahhütle fişlerimizi doldurur ve tanıdığımız iki kişi tarafından fişi imzalanırsa ve kanuni bir sakıncası da yoksa Partiye alırız»** dedim. Ve alın bir fiş doldurun imzalatın diye bir fiş verdim. Muamelesi yapıldı ve Şükrü Dinsel'i kaydettik. Hakikaten kültürlü, uyanık ve görünüşü itimat verici olduğundan kurucular arasına aldık. İsteği üzerine de teşkilâta getirdik.

Faaliyete resmen başlar başlamaz Şükrü Dinsel ateş kesildi, her yere yetişiyor, gelenleri iğneden ipliğe kadar inceliyor, sorgudan geçiriyordu ve bu arada bizi ilgilendirmeyen sorulara kadar uzandığı görülüyordu. İhsan Konaş'a ve Cazim Aktimur'a teskiye ettiğiniz bu adam kimdir, Partinin gayesi dışına çıkıyor, bu bir ajan gibi davranıyor dediğimizde **«Yok, cesur, atılgan, ama ajan olamaz»** diye ısrarla teskiyede devam ettiler. Buna rağmen biz şifahen Şükrü Dinsel'e; Parti programı dışına çıkılmamasını bildirdik ve kendisini kollamaya başladık. Aynı zamanda aza alımını da kısıtladık. Bu arada kurucu Rıdvan Kızıltan ile Hüseyin Çakır istifa ettiler. Yerlerine başkalarını geçirmedik ve nihayet 21 Haziran 1951 tarihinde Şükrü Dinsel'in muhalefetine rağmen Vilâyete bildiri vererek, parti şubemizi kapattığımızı bildirdik ve evrakları İstanbul merkezine gönderdik.

1952 tevkifatında Cazim Aktimur da tevkif edilmişti. Sonradan anlaşıldı ki, 1944 yılında Yusuf Etik, 1946 yılında da Şükrü Dinsel Cazim Aktimur'un yanına ajan olarak sokulmuş ve Cazim Aktimur'un sağ ve sol kolu olmuşlardır. 1952 tevkifatında 10 sene ceza yiyen ve bir kaç ay içinde siyah saçları bembeyaz kesilen İzmirli Macit Bilge şöyle konuşmuştu:

«Cazim Aktimur, çok daha evvel teşkilât kurmaya başlamış ve kendisine göre, bulduğu taktikle zabıtayı aldatmaya çalışan ve faaliyet gösteren ve yüksek idareci durumunda olan bir kimsedir. Kendisine haber verilmeden veya muvafakatı alınmadan hiç bir şey yapılmamıştır. Bana hücreleri kurmak için partili Yusuf Etik'i, İhsan Konaş'ı, Şükrü Dinsel'i, Salamon'u, Cazim Aktimur gönderdi. Mehmet Boz'la da beni Cazim Aktimur tanıştırmıştır.»

Göründüğü gibi bu taktikle Cazim Aktimur, yıllarca yüksek idarecilik yapmış ve Komünist olarak yaşamıştır. Polisle birlikte Komünist imal ederek geçinen ve Aristokrat burjuva sınıfına mensup han, bağ, bahçe, arazi sahibi olan ve ömrü boyunca hiç bir aile mes'uliyeti olmayıp, otel odalarında yaşayan Cazim Aktimur gibi bir kimse için; hapistanede büyük kadro arasında ve yüksek idareci olarak görünmek, büyüklük hastalığını tatminden başka bir şey değildi. Ajanlarla birlikte harcadığı Kunduracı Ahmet Dağ gibi felç olup ölmek veya Macit Bilge gibi genç yaşta saçlarının bembeyaz kesilmesi endişesi de yoktu.

Macit Bilge daha önce de bahsettiğimiz gibi, Boz Mehmet'i bana Cazim Aktimur tanıştırdı demişti. Ustası Cazim Aktimur böyle olursa, Boz Mehmet acaba nasıl çıkacaktı?

Ben 1950 - 1951 yıllarında legal **«Türkiye Sosyalist Partisi»** faaliyetinde bulunduğum için, beni 1952 tevkifatına karıştıracak imkân bulunamamakla beraber, bunun acısı 1958 tevkifatıyla ve iki seneden fazla hapis tutulmam suretiyle çıkarıldı. Bizimle ilgili 1958/339 Esas No. 230/7059 Karar No. sunda kayıtlı dava dosyasında Şükrü Dinsel'in Millî Emniyete verdiği raporlar yazılıdır. Bu dâva Mehmet Bozışık'ın davası değildir ama, gelen raporlarda geniş izahatlar vardır. Bu izahatlarda Şükrü Dinsel; Mehmet Bozışık için şöyle yazıyordu:

«Verilen vazife icabı, İzmir'de Darağacı kahvesinde tavla oyunu bahanesiyle marangoz İhsan Konaş isminde biriyle tanıştım. Onun vasıtasıyla «Türkiye Sosyalist Emekçi ve Köylü Partisi» kurulurken birçoklarını ve bu arada Cazim Aktimur'u da tanıdım (Partiye yazılmadım). Türkiye Sosyalist Emekçi ve Köylü Partisi kapatılmıştı. Bu Parti ileri gelenlerinden olanlar İstanbul'a götürülmüşlerdi. Tevkifat dışı Cazim Aktimur ve marangoz İhsan Konaş kalmıştı. Sonradan öğrendim ki Zeki Baştımar da tevkifat dışı kalmıştı. Bir gün İhsan Konaş bana geldi. Seni aydın bir kimse ile tanıştıracağım dedi ve randevu verdi. İzmir fuarının 26 Ağustos kapısında buluştuk. Macit Bilge isminde birini tanıştırdı; o günkü konuşmalardan bir Komünist Teşkilât hücresini kurmuş olduğumuzu anladım. Böylece Komünist Partisi İzmir gizli örgütüne girmiş oldum. Bu faaliyetimiz böyle sürüp gitti ve ben bir çok kimseleri tanıdım. Vilâyet komitesine seçildim. Macit Bilge sekreter, İhsan Konaş teşkilâtçı, ben de propagandist olarak vazife aldım.

Mıntıkalar, hücreler kurduk. Karşıyaka'da da kadınlı, erkekli hücreler kuruldu. Bir gün kapatılmış olan «Türkiye Sosyalist Emekçi ve Köylü Partisi» Teşkilât Şubesi başkanı Mehmet Bozışık gelmişti. Polisçe aranıyordu. Vilâyet ve kaza delegelerini İnciraltı'nda toplantıya çağırdı. Bir kahvede seçim yaptık. Beş kişilik vilâyet komitesi seçtik. Bu komiteye Macit Bilge, ben, Yusuf Etik, Fuar Müdürlüğünden muhasebeci Fuat ve Ahmet Bilge seçildik. Toplantıda teşkilâtı genişletmek ve bir gazete çıkarmak, kitap tedarik etmek gibi kararlar aldık. Boz Mehmet'le sık sık buluşup konuşmaya başladık. İzmir'de uzun zaman kaldı. Ondan bir çok kimseyi öğrendim. Nihayet bir gün bana bir yolcu uçağını kaçırıp, kullanabilir kullanamıyacağımı sordu. Uçucu olduğumu söyledim memnun oldu. Denemek için uçakla İstanbul'a gittik. İstanbul'da bir çok yerleri gezdik, bir çok kimselerle tanıştık. Uçakla Bulgaristan'dan geçeriz, sen de Rusya'da yüksek tahsilini yaparsın, diyordu. Durumu görüşmem lâzımdı. Ben İzmir'e döneyim, sen incelemeleri yap, sonra bunları esaslı konuşuruz dedim ve İzmir'e döndüm.»

Bizim mahkeme dosyasında bu kadar var. Yeni Gazetede **«İfşa ediyorum»** başlığı altında yayınlanan tefrikasında bizim 1946 sosyalist partilerin tahkikat savcılarından Kâzım Alöç'ün, Şükrü Dinsel'in ifadesini tamamlayan şu yazısını okudum:

«1946 senesinde geniş ölçüde tevkifat yapılmıştı, Boz Mehmet bulunamamıştı. Bu büyük çapta tevkifat dışı kalan Zeki Baştımar idareyi ele aldı, ilk fırsatta Mehmet Bozışık'la temas kurdu. Ayrıca Zileli Halil diye çağrılan Halil Yalçınkaya'yı buldu.

Zeki Baştımar'ın direktifiyle harekete geçen Mehmet Bozışık İzmir'e, Halil Yalçınkaya İstanbul'a, Zeki Baştımar da Ankara'ya dağıldılar. 1948'de Mehmet Bozışık İzmir'de işe başladı. Tütüncü olduğu halde polisten gizlenmek için Yamanlar'da bir gazinoya garson olarak girmişti. Sabıkalı Cazim Aktimur ile irtibat sağladı. Taktik malûmdur. «Türkiye Sosyalist ve Emekçi Köylü Partisi» nin sempatizanlarını avlamaktır. Cazim Aktimur, Parti'den tanıdığı Macit Bilge'yi Boz Mehmet'le tanıştırdı. Artık bu tanışmalar birbirini takip etti. T.K.P. İzmir Vilâyet şubesi kurulmuş ve teşkilâtlanmıştı Boz Mehmet tecrübelerini polisten gizlenme yollarını uzun uzun anlatıyordu. Oysa kapana girmişti; iki Millî Emniyet ajanı Yusuf Etik ve Şükrü Dinsel teşkilâtlanmaya girmişlerdi. Boz Mehmet tayyarecilikten ayrılmış Şükrü Dinsel'e, şu Demir perde arkasına bir uçak kaçırabilir misin demiş, Şükrü Dinsel de; siz emir verin biz elimizden geleni yaparız. Boz Mehmet; bu çok büyük bir jest olur, ben bunu Merkez'le konuşayım dedi. Dr. Şefik Hüsnü ve Zeki Baştımar'a bildirdi ve başarısı için tebrik edildi. Bu defa Millî Güvenlik Kuvvetleri taktiği gereğince; Mehmet Bozışık'ın ortadan çekilmesi lâzım geldi. Esasen İstanbul Emniyetince aranıyordu. 1948 yılı Temmuz ayında ele geçirildi.»

Askerî Savcı Kâzım Alöç'ün yazısındaki; **«Mehmet Bozışık'ın ortadan çekilmesi lâzım geldi»** sözü ne demektir? Yoksa Güvenlik Kuvvetleri; Mehmet Bozışık'ı bilerek bir ajanla İzmir, İstanbul uçak gezintisi yaptı, bütün gezdiği yerlerde bir çok kimselerle tanıştırıldı ve sonra da, eh artık bunun ortadan çekilmesi lâzım diye cezaevine istirahata mı gönderdi?...

Bir ajanla günlerce konuşmak, birlikte şehir şehir gezmek ve bir çok kimseleri ona tanıştırmaya, ne denir. Gerçi ajan Şükrü Dinsel çok zeki bir kimse idi, ama Zeki Baştımar'ın dahi önemli bir vazife verecek kadar güvenini kazanan Mehmet Bozışık'ın, bu ajandan şüphelenmemesi, tam bir teslimiyetle onun sevk ve idaresine tâbi olması tecrübeli bir devrimci sayılan kimse için affedilir bir davranış mıdır? Onun hesabını, kendisine vazife verenler sorsun. Ben söylenen ve bilinenleri ortaya koymakla yetiniyorum. Ancak bu gezmeler, tanıştırmalar 1951-1952 tevfikatını da hazırladı. 184 kişilik ve içinde bir çok ajanı olan teşkilât muhakeme edildi. Suçu birbirine yüklemek hastalığı orada da fazlasıyla görüldü; ve Zeki Baştımar'ın başına patladı kabak. 10 sene Zeki, 10 sene Macit ve 10 sene Kemal Ergin hüküm giydi. Diğer devrimciler de muhtelif hapis cezalarına çarptırıldılar.

İnsan nasıl şaşmasın ajanların kullandıkları kimseleri, mükâfatlandırmaları böyle mi olur? Cazim Aktimur'a 8 sene, Mehmet Bozışık'a da 7 sene ceza verdiriyorlar.

Doktor Şefik Hüsnü'nün 1946 tevkifatındaki ifadesinde şunlar yazılıydı : **«TSP faaliyete geçtikten sonra bir gün, Mehmet Bozışık ile Nail Vahdettin Çakırhan bana gelerek Hüsamettin Özdoğu'nun, bütün teşkilâtı Sosyalist Parti'ye kaydırmakta olduğunu ve bu gidişle bütün Parti'nin, Sosyalist Partiye kayacağını söyledi. Mehmet Bozışık'ı İstanbul Vilâyet Komitesi Sekreterliği'ne tayin ettim.»** Bu ifadenin yanlış ve uydurma olmasına imkân yoktur. Çünkü Şefik Hüsnü'nün el yazısı ile yazılıdır.

Dr. Şefik Hüsnü'nün bu tutum ve davranışına akıl erdirmek mümkün değildir. Bir Parti Genel Sekreteri, hele disiplini dünyaca kabul edilen Parti'lerden birinin Genel Sekreteri, bu kararı nasıl verir? Böyle bir karar almak Genel Sekreter'in yetkisi içinde midir? Türkiye'de Merkez İcra Komitesi Sekreteri yok mu idi ki; Genel Sekreter direkt olarak hareket etmiştir. Ayrıca bu iki kişiden, ne Mehmet Bozışık ve ne de Nail Vahdettin Çakırhan (Nail V.) Merkez Komitesi azası değillerdi. Bu iki ihbarcı zaten bunun için **«Türkiye Sosyalist Partisi»** nin kararla kurulduğunu ve bütün idareci ve destekleyici üyelerin de Partili olacaklarının kararlaştırıldığını bilemezlerdi. Ama, Genel Sekreter Şefik Hüsnü; bunları, bu kadroya karşı faaliyete nasıl sokar ve vazifeler verir? Bu yanlışlığın sonu, Solun alt - üst olmasına yetti. Çünkü, Mehmet Bozışık bütün tanıdıklarına; **«Hüsamettin Özdoğu'nun Parti'ye ihanet ettiğini, bunun için vazifeyi devraldığını»** yazdı. Bomba gibi patlayan bu duyurudan sonra, bu sekter hareketin sebebini C. Şahap Kıvılcımlı bir mektup göndererek Hüsamettin Özdoğu'dan sordu.

Cenap Şahabettin Kıvılcımlı; senelerden beri fabrikalarda işçi saflarında çalışmış, çalıştığı Süreyya Paşa Mensucat fabrikasında (şimdiki ismi Adalet) 5 günlük grev yaptırmış, bu beş gün içinde işçilerin istediğini kabul ettirmiş ve grevden sonra da 1936 senesinde kendi başkanlığında **«Endüstri İşçileri Cemiyeti»** ni resmen kurmuştur. Cemiyet çalışmaları devam ederken, başka cemiyetlerin uygunsuz birleşme tekliflerini red edince tertiplere uğramış ve Cemiyet kapatılarak takibata uğramış ve mahkûm edilmişti.

Cenap Şahabettin Kıvılcımlı, Hüsamettin Özdoğu ile dostluğu sürerken İzmir'e gelmiş ve İzmir'de iken **«Türkiye Sosyalist Partisi»** faaliyete geçmişti. Karara göre evvelâ İşçi Sendikaları, sonra Parti şubeleri kurulacağından Sendikalara Program hazırlama ve yayınlama yardımları yapılıyordu. Fakat programların gazetelerde yayınlanması çok pahalıya çıkıyordu. **«Türkiye'de İlk Sendika»** kitabımızda yazılacağı gibi, 1930 senesinde İzmir işçilerini teşkilâtlandırmak ve Sendika ismi ile bir Cemiyet kurma hazırlığına geçmiştik. 1930 senesi sonunda sendika gazetesi çıkarmak için bir de matbaa makinası satın almıştım. (Bundan Cazim Aktimur grubunun haberi yoktu). Sonradan tertibe uğratılarak geniş tevkifat ve mahkûmiyetlere uğradığı halde, sendikacılar bu matbaayı ele vermemişlerdi. Makinayı bir dükkân tutarak yerleştirdim. Matbaacılıktan anlayan ve itimatlı sayılan Cenap Şahabettin Kıvılcımlı namına matbaanın bütün muamelesi yapılarak faaliyete sokulmuştu. Sonradan makina vilâyet ve el değiştirdi ve kayıplara karıştı.

HÜSAMETTİN ÖZDOĞU

Hüsamettin Özdoğu'nun mektubu, benim söyleyemediğim ve yazamadığım esaslı cevabı ve de içini boşaltarak vermişti. (Hüsamettin Özdoğu, amele, proleter bölümünün en iyi yetişmiş ta baştan beri güreşe girmiş militanı idi. Hayatı boyunca emekçi arasında fabrikalarda çalışmıştı. Ve Merkez Komitesi azası bulunuyordu). 11/8/1946 tarihli mektubu aynen aşağıya alıyorum:

«Şahap Arkadaş! Şimdi mektubunu aldım. Derhal cevap yazıyorum. Şimdiye kadar sana mektup yazmadığımın sebebi, bugün bana sorduğun suali, senden daha evvel beklediğim içindir. «Neden iki tane Sosyalist Partisi vardır?» diyorsun.

Bugün İşçi Sınıfının partileri olduklarını iddia eden «Sosyalist Parti» leri senin tahmin ettiğin gibi, iki tane değil, hattâ yedi tanedir.

Sayıyorum : Türkiye Sosyalist Partisi, Türkiye Emekçi ve Köylü Sosyalist Partisi, İşçi - Çiftçi Partisi, Türk Sosyal Demokrat Partisi, Sosyalist İşçi Partisi, Sosyal Adalet Partisi, Liberal Sosyalist Partisi'dir.

Görüyorsun ya yedi tane parti vardır. Bunlardan beş tanesi, zaten İşçi sınıfının davasında rol oynayacak kabiliyette «Rehber bir kadroya» malik olmadıkları gibi, bu davayı ileri götürecek bir «Doktrin» e, bir «Strateji» ye, ve bir «Taktik» e de sahip değildiler. Bunlar daha ziyade diğer «Burjuva» partileri tarafından maskelenerek amele sınıfının «inkılâpçı» hareketini önlemek için ileri atılmış birer tuzaktır. Programları, beyannameleri ve son hareketleriyle, bunu pekâlâ gösterdiler.

Ben şimdi sana, benim dahil olduğum «Türkiye Sosyalist Partisi» ile Doktor Şefik Hüsnü'nün Başkanlık ettiği «Türkiye Sosyalist Emekçi ve Köylü Partisi» arasındaki «farkı ve ikiliği» izaha çalışacağım. Sana bunu izah ederken, dedikodudan mümkün mertebe sakınmak ve işi daha ziyade «nazari» olarak ispat etmek isterim.

Benim fikrim şu : Bugün memleket dahilinde beliren «Demokrat hareketlerden istifade etmek» ve bu hareketler esnasında kitlelerin meydana çıkaracağı «İnkılâpçı elemanlarla» el ele vererek «Harekâtın genişlemesine, büyümesine» çalışmaktır.

(Devamı 4. Sayfada)

GERÇEĞİN SESİ

DEVRİMCİ DÜŞÜNCEDE — DEVRİMCİ DAVRANIŞTA

NEDEN İKİ SOSYALİST PARTİ 1946

(Baştarafı 3. Sayfada)

Bunun için eski sistem «grupçu, sekterci, dedikoducu» faaliyetimizi bir tarafa bırakarak «Muayyen ve aktif bir kadro kurmağa» ve bu suretle genişlemek istidadında bulunan «işçi Harekâtını» tanzim etmeğe çalışmalıyız ve bu hareketin bize müzahir olacak «bir çok cereyanları» nı desteklemeliyiz. İşte benim fikrim budur.

Bir çok senelerden beri yalnız arkadaşlar arasında mücadele ile iktifa edip, «Sınıf Mücadelesini» unutan bir kaç eleman, bu hareket tarzını bir türlü hazmedemediler ve yeni hadiselere uyamadılar. Çünkü, eski grupçu zihniyet onları senelerce kasmış ve kavurmuştur. Onlar bir kaç kişiden başka, kimsenin inkılâpçılığına inanmayacak kadar, kör bir zihniyetin pençesine katılmışlardı. (düşmüşlerdi). Bunlar inkılâpçılıktaki inhisarlarında o kadar ileri gitmişlerdir ki nihayet bunu iddia ederken gülünç mevkie de düşmüş bulunuyorlar. «Biz yirmi beş senedir inkılâpçıyız. Binaenaleyh inkılâp hareketleri bizimle kaimdir» diyorlar. Ben inkılâpçılığın sene ile tartıldığını şimdiye kadar hiç görmedim ve işitmedim. Senelerin fazlalığı, inkılâpçılığı tezkiye etmez. İnkılâpçılar, seneleri ileri sürerek değil, bugünkü hareket hatları ile kitlelerin malı olmaya çalışmalıdır. Senelerin sayısı ancak burjuva aparatında makam maaşları, yahut da tekaüdiye stajları bahis mevzuu olduğu zaman ileri sürülür.

Dünya işçi tarihi, hattâ bizim işçi tarihimiz, muayyen seneler inkılâp yolunda yürüyüp de bilâhare yanlış taktikleri dolayısıyla, aksi inkılâba kadar giden nice kahramanlar görmüştü değil mi?

İşte bu nazariye onları, amelenin inkılâpçı hareketine itimatsızlığa kadar sürüklemiştir. Bugün proletarya davasının içinden belki bizleri de yarı yolda bırakacak inkılâpçı elemanların çıkacağına inanmamak, amele davasının inkılâpçılığına inanmamak demektir. Amele harekâtını bir «kitle harekâtı» değil, bir «grup harekâtı» olarak kabul etmek demektir. İşte ayrıldığımız belli başlı nokta budur.

Bazı arkadaşlar, hadiselerle dışarıdan alâkadar olanlar, işin içyüzüne vakıf olmayanlar, bu işin «Bir partide münakaşa ve hallini» ileri sürdüler ve yine sürüyorlar. İkinci bir partiyi biz kurmadık, onlar kurdular. Zira biz, daha evvel kurulmuştuk. Eğer onlarda grupçuluk, sektercilik fikir ve zihniyeti hâkim olmasaydı, partimize girer ve fikirlerini münakaşa ederlerdi. Halbuki onlar buna lüzum görmeden, ikinci bir parti yarattılar. Şüphesiz bu hareketlerini bastırmak için de, yine eski metodlarına baş vurdular. Bizim eski inkılâpçı olmadığımızı, içimizden bir çoğunun polis olduğunu, Hükümetten tahsisat aldığımızı ileri sürdüler. Oysa, bizde onlardan daha eski inkılâpçı vardı, hem de sapına kadar inkılâpçı, onların senelerini bastıracak kadar eski. Bu çirkin ve çirkef taktiklerinde de maateessüf yaya kaldılar, çünkü biz hattı hareketimizin, bütün faaliyetimizin işçi efkârı umumiyesinin ve onun vereceği hükmün karşısında mevki almış bulunuyorduk.

Bir kaç kişilik grup, başka bir manevra daha yapmak zorunda kaldı ve bu sefer de «kendi programlarının, bizden ileri bir program olduğunu» yaymaya başladılar.

Asıl mevzuu bahs olan «kitleleri teşkilâtlandırmak» ve «harekete geçirmektir»; bunun için« muayyen merhaleler» ve «taktikler» icap eder. Bizim programımızın bu «taktiklerden» ve «merhalelerden» geri kaldığını zannetmiyorum. Her zaman «en ileri bir şiar, inkılâpçı» olamaz. Eğer «zamanındaki taktiğe uymuyorsa», hattâ bu şiar «bazan aksi inkılâpçı» bile olabilir. Buna İnkılâp hareketinde «TROÇKİZM» deriz.

Bir iki «şiar» atıp, bir iki kelime yazıp kendimizin inkılâpçı olduğumuzu ispat etmekle kalmayacağız. Bu bize bir fayda vermez. «Kitleleri, inkılâba sürükleme yollarını» arayacağız.

İki partinin birleşmesi, teklifle olmayacak. Birleşmeyi amele sınıfının kendisi halledecektir. Çünkü biz ve her iki parti de, amele sınıfının açık mahkemesi önünde bulunuyoruz. Hangimiz ona daha iyi hizmet eder, onun menfaatlerine uygun hareketler yaparsak, şüphesiz o da o tarafa doğru akacak ve bu suretle ağırlaşan tarafın terazi kefesi diğer kefeyi havaya kaldıracaktır.

Vaziyeti iyi tetkik et. Hangi taraf haklı ise, o tarafta yer al. Ortada durmak şimdilik beklemek, inkılâpçılığa yaraşmaz. Mektubunu ve fikrini beklerim.

Hüsamettin Özdoğu»

Türkiye'de protelerden bilinçlenerek, proleter davasında önde dövüşmüş tek adam, Hüsamettin Özdoğu'dur.

Hüsamettin Özdoğu; 1925 yılında Moskova'da Şark Üniversitesinde teşkilâtlanma ve idarî bilimleri tahsil ederken çağrı üzerine Türkiye'ye dönmüş ve Türkiye Komünist Partisi 2 nci Kongresi sayılan Kongre'ye iştirak ederek Merkez Komitesi'ne seçilmiş ve 3 üncü Kongrede de Merkez Komitesi âzalığına tekrar seçilerek ölünceye kadar Merkez Komitesi âzası kalmıştır. 1920 yılında Bakû 1 inci Türkiye Komünist Partisi Kongresi'ne seçilip, Parti İdarî ve Merkez Murakabe Sekreteri olan ve 2 nci ile 3 üncü Kongre'lerinde devamlı olarak Merkez Komitesine seçilen, Türkiye'de Türkiye Komünist Partisi namına tek sözcü Mustafa Börklüce'yi, hem dava arkadaşı ve hem de kayın biraderi olarak seçen Hüsamettin Özdoğu'nun bu mektubundaki noktalamasını dikkate almadan geçmek tarihimiz için mümkün değildir.

Ne demek istiyor Hüsamettin Özdoğu bu mektubunda:

1 — «İşin içyüzüne vakıf olmayanlar ve dışarıdan alâkadar olanlar». Bunda Türkiye Sosyalist Partisi'nin iddia edildiği gibi Esat Âdil tarafından değil «Plenum» tarafından kurulduğunu kastetmektedir.

2 — «Bizim eski inkılâpçı olmadığımızı söylediler, oysa bizde onlardan daha eski inkılâpçı vardı. Hem de onların senelerini bastıracak kadar eski.» Bundan da Mustafa Börklüce'yi kastediyordu.

3 — «İki partinin birleşmesi, teklifle olmayacaktır. Birleşmeyi amele sınıfının kendisi halledecektir. İkinci bir partiyi biz kurmadık onlar kurdular ve hattâ grupçu, sekterci oldular.» Esat Âdil'e «Türkiye Sosyalist Partisi» ni fesh ederek, Emekçi ve Köylü Sosyalist Partisi'nde Dr. Şefik Hüsnü'nün yardımcılığını bile teklif edecek kadar grupçuluğa saptılar.

4 — «Kendi programlarının, bizden ileri bir program olduğunu yaymaya başladılar.» «..Her zaman «en ileri bir şiar, inkılâpçı» olamaz. Eğer zamanındaki taktiğe uymuyorsa», hattâ bu şiar «bazan aksi inkılâpçı» bile olabilir. Buna inkılâp hareketinde Troçkizm deriz» sözleri bize şu vâkıayı hatırlattı:

1925 yılı 1 Mayısında «Amele Teâli Cemiyeti» için Dr. Şefik Hüsnü tarafından hazırlanan beyannamedeki «Bütün dünya işçileri birleşiniz» şiarına, Cemiyet üyelerinden Elektrikçi Nuri, Şevket ve Abdi itiraz edip «bütün dünya» ibaresinin kaldırılmasını istediler. Fakat Şefik Hüsnü'nün ısrarı üzerine aynen dağıtılan beyannameler yüzünden 1925 tevkifatı başladı ve tahribata uğratıldı. Yine 1932 deki Sendikalist hareket sırasında aynı şiarı taşıyan beyannameler polis bilgisi altında İzmir'e gönderildi ve büyük Sendikalist tevkifatına sebep oldu. Bu tevkifat mahkemesinde beyannameleri reddeden Ali Rıza: «Avukatım Halit Tevfik bey; iddia edilen beyannameyi okumuş ve bana nakletmiştir. Bu beyannamede «Bütün dünya işçileri birleşiniz» diye yazılı imiş. Reis beyefendi, biz, değil dünya, değil Türkiye, şu İzmir'in bir kaç yüz işçisini şuurlandırıp bir sendika teşkilâtı halinde birleştirmeye çalışıyoruz. Biz, bir beyanname bastırıp dağıtmaya kalksak, «İzmir işçileri, sendika teşkilâtımızda birleşiniz» diye yazar ve dağıtırdık. Bu beyannameler bizim çalışma taktiğimize uymaz, bizimle alâkası yoktur.» demişti.

Hüsamettin'in yazdığı gibi, zamansız atılan şiarlar fayda yerine zarar getiriyor ve aksi - inkılâpçı oluyorlar.

Burada biyografisini vereceğimiz Hüsamettin Özdoğu, Dr. Şefik Hüsnü tarafından yetiştirilmiş bir kimse değildir. Bilâkis Dr. Şefik Hüsnü ondan faydalanmış, hayatı boyunca da Mustafa Börklüce, Hüsamettin Özdoğu, Hamdi Alev Şamilof tarafından desteklendiği için Türkiye harekâtı ile yakından hiç bir alâkası olmadığı halde Genel Sekreter saydırılmış ve ayakta kalabilmiştir. (daha doğrusu ayakta tutulmuştur).

Hüsamettin Özdoğu; 1902 yılında doğmuş, Hasan Efendi isminde küçük bir tekel memurunun oğludur. İstanbul'da Halkalı Ziraat Okulunda okumuş ve bu okulu bitirdikten sonra, işçi olarak Ankara «İmalât-ı Harbiye Fabrikası» na girmiştir. Orada uzun bir zaman çalışmış, torna ve tesviyeciliği öğrenmiş, usta olmuştur. Fabrikada çalıştığı sıralarda işçi hareketlerine karışmış ve 1920 - 1921 yılı arasında «Halk İştirakûyun Fırkası» na girmiştir. (Bu fırka kurucuları şunlardı : Tokat mebusu Nazım, Şeyh Servet, Mehmet Şükrü, Salih Hacıoğlu, Zeynetullah Nerşivani.) Bu parti sonra kapatılmıştır.

Rusya'da kurulmuş olan Mustafa Suphi Sekreterliğindeki «Türkiye Komünist Partisi Kurucu Komitesi», Türkiye'ye araştırma elemanları çıkarmıştı. Bunlar Kadir Erzurumlu ve Yakup Kınalıoğlu ismindeki kimselerdi. Şerif Manatof'la birlikte Türkiye'ye girmişler; Yakup Kınalıoğlu Zonguldak ve Karadeniz sahilini, Kadir Erzurumlu da Erzurum, Erzincan, Van ve Doğu Anadolu bölgesini tarayarak, gerekli istihbaratı yapıp geri dönmüşlerdi.

Şerif Manatof ise Ankara'ya gitmiş, orada teşkilâtlanmayı ve istihbaratı sağlamış sonra da İstanbul'a geçerek Ethem Nejat'la görüşmüş ve o da Rusya'ya dönmüştü. Daha sonra da, bu hazırlanan yolla, Hüsamettin Özdoğu bir arkadaşıyla İstanbul'a gelmiş ve bir şilebe binerek Moskova Şark Üniversitesine gitmiş, yazılmıştır. Üniversite tahsilini yaparken genç bir profesör olan Rus kızı ile evlenmiş ve ondan da bir kızı olmuştur. Hüsamettin tahsilde iken Mustafa Börklüce «Türkiye Komünist Partisi Harici Büro İstihbarat ve İdare Sekreteri» idi. Türkiyeli talebelerin iskânı, sevk ve idaresi ile alâkalı olduğu için Hüsamettin'le tanışmıştı. Ve «Komintern» in isteği üzerine yapılacak «Kongre» ye iştirak için Türkiye'ye gelmişler, 1 Ocak 1925 Kongresine iştirak etmişler ve «Merkez Komitesi» ne seçilmişlerdir. Sonra Hüsamettin Rusya'ya tekrar dönmüştür. Orada hem okumuş, hem de haricî büroda vazife almış ve 1926 yılı sonunda Türkiye'ye geri gelmiş ve burada bulunan anası ve kızkardeşinin yanında oturarak mücadeleye devam etmiştir. Sırası geldikçe daha da değinilecek olan Hüsamettin Özdoğu'nun biyografisi şimdilik bu kadardır.

Mustafa Börklüce'nin kısa biyografisi ise şudur:

Osmanelinde 1311 tarihinde doğmuştur. Babası Sabri beydi. İstanbul'da küçük zabit okulunda okumuş, genç yaşta 1915 yılında cepheye gönderilmiş ve Kafkas cephesinden Çar ordusuna esir düşerek Simbirsk'e esir kampına gönderilmiştir.

Gelecek Sayıda : «T.K.P. Kurucu Komitesi»nin ve «T.K.P. Bakû 1. Kongresi»nin kuruluşları açıklanacaktır.

MUSTAFA SUPHİ VE 14 ARKADAŞININ ÖLÜM YILDÖNÜMLERİNDE

Mustafa Suphi, 1883 yılında Giresun'da doğmuştur. Çocukluğunu ve ilk öğretim yıllarını babasının Devlet memurluğu dolayısıyla Osmanlı İmparatorluğunun çeşitli yerlerinde geçirmiş; lise öğrenimini Şam'da, yüksek tahsilini de İstanbul Hukuk Fakültesinde tamamlamıştır. Daha sonra da doktora için Paris'e gitmiştir. Mustafa Suphi, orada bulunduğu yıllar sosyalist öğretiyle yakından ilgilenmeye başlamış ve sosyalist literatürü öğrenmiş ve Sosyalist Partisi'ne girmiştir. 1911'de Türkiye'ye dönüşünde Osmanlı Sosyalist Fırkasında bulunmuştur. 1911 - 1912 yıllarında gazetelerde ekonomik-politik yazılar yazmış, siyasî bir parti kurmuş, İttihat ve Terakki iktidarının idare ve tutumunu eleştirmiş, geniş etkileri olan siyasî mücadelesini sürdürmüştür. 14 Haziran 1913'de Sadrazam Mahmut Şevket Paşa'nın öldürülüşünden sonra muhalif liderler ve aydınlarla birlikte Sinop'a sürgün edilmiştir. Mustafa Suphi sürgün bulunduğu Sinop'tan, müteaddit teşebbüslerden sonra Rusya'ya kaçmaya muvaffak olmuştur.

Mustafa Suphi, Sovyet Rusya'da akrabası olan Devrimci Türklerle birleşti ve inkılâp hareketlerine karıştı. Bolşevik Partisi'ne girerek Marksizm - Leninizm'i öğrendi. Çarlık Rusyası tarafından bir çok Devrimci ile birlikte Uralska'ya sürülmüş, orada (Bolşevik) Komünist Devrimcilerle iyice kaynaşmıştı. 1917 Ekim İhtilâlinin zaferle neticelenmesi üzerine Devrimci arkadaşlarıyla Moskova'ya gelmiş ve Moskova'da ilk **«Türkiye Komünist Partisi Kurucu Komitesi»**ni kurmuştur. Bundan sonra Mustafa Suphi Türkiye'deki mücadele gruplarıyla temasa geçmiş ve Şark Milletleri Kurultayı toplantısından istifade ederek, Komitece Türkiye'den çağrılarak gelen delegelerle birlikte Bakû'da 1 inci Türkiye Komünist Partisi Kongresi'ni toplamış ve Kongre tarafından Parti Merkez Komitesi seçilmiş ve Mustafa Suphi de Genel Sekreterliğe getirilmiştir. Bu kongreden sonra Ankara Hükümeti ile yaptığı yazışmalarda aldığı davet üzerine; Kars, Erzurum yoluyla ve Kâzım Karabekir Paşanın yol göstermesiyle 15 devrimci arkadaşıyla birlikte Trabzon'a gelmiş, orada eşi alıkonarak 15 Devrimci motora bindirilmiş, yolda kurşunlanarak denize atılmışlardır.

28 - 29 Ocak 1921 tarihinde ölen Mustafa Suphi ve 14 arkadaşının ölüm yıldönümlerinde hatıralarını saygıyla anar, bütün devrimci dostlara baş sağlığı dileriz.

Ölümünün 51. Yıldönümünde
LENİN'in

Anısına saygılı, Prensiplerine inançlıyız.

GERÇEĞİN SESİ

EVET PARTİ...

(Baştarafı 1. Sayfada)

mümkün olur?

Provokasyon niteliğindeki parti kurma hazırlığına girişenlerle bu konuda tartışacak değiliz. Ancak bu girişimlerinde iyi niyetli olanlarla bu meselelerin hepsi açık yüreklilikle ve devrimci dürüstlükle oturulup tartışılabilirdi ve yine de tartışılabilir. Ancak; ihtiras, kariyerizm ve inkârcılık hastalıklarını peşinen ve elbirliğiyle mahkûm etmek şartıyla.

Yoksa, İşçi Sınıfının militanları provokasyon niteliği taşıyan girişimleri nasıl saf dışı edecekse; ihtiras, kariyerizm ve inkârcılık hastalığından arınmıyanları da aynı şekilde saf dışı bırakacaktır. Buna inanıyoruz.

Medet Usta'nın Ardından...

2 Ocak 1975 günü Devrimci arkadaşımız Medet Aslan aramızdan ayrıldı. Tanıdığımız ve sevdiğimiz yağlı boyacı ustası bir devrimciydi. Girgin, alçakgönüllü, sözü dinlenir bir kimseydi. Devrimci arkadaşlarından bir çoğunun katıldığı cenazesi Feriköy mezarlığında; Reşat Fuat, Kerim Soyka ve Dr. Şefik Hüsnü gibi devrimci mücahitlerin mezarlarının yanında toprağa verildi. Mezarı başında; gazetemizdeki, Sosyalist Mücadele tarihimizle ilgili yazı serisini yazan eski devrimci mücahitlerden İbrahim TOPÇUOĞLU, aşağıdaki konuşmayı yaptı:

«Dostlar, adsız kahraman, devrimci mücahit Medet Aslan aramızdan ayrılmıştır. Çocukluğunu Sovyet Rusya'da geçirmiş, orada okumuş ve 1928 senesinde yurda dönerek devrimciler arasına katılmış kıymetli bir arkadaşımızdı. Erzurum'un İspir kazasında doğmuştu. Burada 65 yaşında hastalandı. Onu Heybelicda sanatoryumuna yatırdık. Kanser dediler. Kurtuluş yok, vakit tamamdı. O da bunu öğrenmişti. Beni burada bırakmayın, devrimciler arasına gömün isteğinde bulunmuştu. Bu onun son arzusuydu. O, Reşat Fuat Baraner'i çok severdi. Dostluğu vardı. Gelip buralarda yer aradık ve işte bu yeri bulduk. İsteği oldu. Şimdi devrimci dostlarının arasında. Dışarda rahatça konuşamıyordu. Burada, içeride artık rahatça konuşur ve rahatça uyurlar.

Onlara rahat uyuyun, toprağınız bol olsun der, bütün devrimci dostlara başsağlığı dilerim.»

DÜZELTME :

Bu sayımızın ikinci sayfasındaki Eleştiri ve Sentez başlıklı yazıda; **«Milli Burjuva Devrimi»**, **«1908 Komprador Burjuva Devrimi»** diye yazılan ve öyle olması gereken tabirler, bir yerde yanlış olarak **«Milli Burjuvazi Devrimi»** ve **«Komprador Burjuvazi Devrimi»** diye geçmiştir. düzeltiriz. Yine aynı yazının en sonunda ve alttan yukarıya doğru 17. satırındaki **«Ya da (Türkiye'de olduğu gibi) Emperyalizm çağında Burjuvazi;»** cümlesi doğru olarak şöyle düzelecektir :

«Ya da (Türkiye'de olduğu gibi) burjuva devrimler çağında değil, Emperyalizm çağında Burjuvazi;»

Düzeltir, özür dileriz.

GERÇEĞİN SESİ

Onbeş Günde Bir Çıkar ★ Siyasî Gazete ★ Sahibi: Emin KARACA ★ Sorumlu Yazıişleri Müdürü: İsmet KARAMANOĞLU ★ İdare Yeri: Çatalçeşme sokak Yavuz Han Kat: 5 No: 25 Cağaloğlu - İSTANBUL ★ Yazışma Adresi: P.K. 501 Aksaray - İSTANBUL ★ Gazetemize Gönderilen yazı ve resimler neşredilmese de iade edilmez ★ İlân: Anlaşmaya bağlıdır ★ Abone şartları Yıllık: 24, Altı Aylık: 12 TL. ★ Dış Ülkeler için ayrıca posta ücreti ilâve edilir ★ İstanbul, Ankara, İzmir Dağıtımı: DER.DA, Cağaloğlu yokuşu, Kemaliye Han No: 4/14 İst. ★ Dizgi ve Baskı: Latin Matbaası, Ticarethane sokak No. 35 Sultanahmet/İSTANBUL